

**საქართველოს
პარმატის
სამკათხალი:
სააკადემიული.
აღასანია,
გურჯაევი**

200-მილიონიანი «ბოინგი» პრეზიდენტისთვის, ან გაეცით, იფრინის!

163 აკომინდაცია
უზერ-
პატობს,
ანუ ვასაძეები
დამოკრატიის
დასამიზნი
იცხარია

9

ՀԱ ԿԱՅԵՌՈ ԱԺՅԵ ՅԹԱՅՆԻՐՈ ՅՑՅԵԽԱՅՈՒ «ՊԱՍՏԻ- ԾԱԲԸՆԻԱ» ՎԿՈՒՅՆԱԾՈ ՅԱԲԱԽՈՒ ԿՅԱՌԵԿԱՏԱԲ

«დამაზანი» მინისტრის სისხლიანი რაკორდი –

100-ზე მეტი გარდაცვლილი კატეგორიი

მონა- სპილენდი

ԱՅՈՅԵՐԸ

ანზორ შონია:
ესა, გაეკლი,
საჩვეულოება —
სამ ღვთაებას აივი
10 საჯარიძან
სამივას ვემაკი
დაკატერინა

„පිරිස ලිඛිතයෙන් රාජුග්‍රහණය!“

კარლავაცის
30ზესპინკარს

6200
თანამოქალაქის
გაზურებაში
აღანაგაულებაც

16 အေဂါန်မာတော်ဘုရား ဒုက္ခနမူ

A collage of two photographs. The left photo shows a man in a dark suit and tie kissing another man's cheek. The right photo shows a woman with blonde hair in a red jacket kissing a man on the cheek. In the top right corner of the collage, the number '8' is written in red.

ՄԻՇԱ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱ

გუარს სახელმწიფოს ქარით 12

አዎልጊዢና,
ሱዳንስተዋሪ
የሚሸፍነውን
ለቦቃል
የአት-የአት
የደህናውን
እንዲሁም

საგარეო ვალე ვებ გასტურებები

რა კავშირი პატი გთავას გზების დაწესებულებების მიერ განვითარებას

გასულ კვირას პრეზიდენტის პრესპიცერმა
მანანა მანჯგალაძემ დაადასტურა, რომ საგარეო
დაზვერვის შეფი გელა ბეჭუაშვილი
კვალიფიკაციის ასამაღლებლად აშშ-ში იმყოფება.
ბეჭუაშვილის თანამდებობიდან გადადგომის
შესახის წოლორმაცია კომისიის წინამ

გავრცელდა და იგი დორში დაემთხვა ტყიბულის
მაღაროში მომხდარ აფეთქებას. ეს ტყიბულის
მაღაროში მომხდარი მეოთხე აფეთქებაა,
რომელიც მსხვერპლით დასრულდა, მაგრამ
აქამდე ამ ფაქტებს პრეზიდენტის ყურადღება
არ მიუკერვია. ამჯერად კი სააკაშვილი
22 იანვარს მომხდარ ტრაგედიას სომხეთიდან
გამოეხმაურა და მაღაროს ხელმძღვანელებსა
და ბიზნესმენს მწარედ დაემუქრა.

ტყიბულის მაღაროში მომხდარ აფეთქებას ამჯერად ერთი მაღაროების, 37 ნოის მერაბ კალანდაძის სიცოცხლე შეეწირა, ოთხი კაცი კი მიმდევად დაძარვდა. მაღაროს მცლობელი „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“, რომელიც, ოპზიტცური პარტიის წარმომადგენლების მტკიცებით, ძმებ ბეჭუნაშვილებს ეკუთვნის. **გადაროში არსებული სიცოცხლის თავის საზიანი სამუშაო პირობები სა- ნაროვანს მცლობელების მხრიდან მოხვდა**. გადაროში არსებული სიცოცხლის თავის საზიანი სამუშაო პირობები სა- ნაროვანს მცლობელების მხრიდან მოხვდა

და პროფესიური პარტნერიც
და საუბრობდნენ ნორმების
დარღვევაზე. მეტიც, გამოძი-
ება დებდა დასკვნას, რომ
გადაცვლობის მაღალხელები
თავად იყვნენ დამნაშავე
აფეთქებაში, რადგან მათ უს-
აფრთხოების ნორმები არ და-

როგორ

პრეზიდენტის აღიარა, პროკურორის საქმე «გეკირა»

ତେବେଳ ରାଜାତ୍ମାର୍ଗେତ ମୋକ୍ଷଲ୍ୟେବା
ଦା ଦାମନ୍ଦାଶୁଭ୍ର ପିର୍ଯ୍ୟଦିଃ ଗାମନ-
ନ୍ୟାକେତା, ତୁମ୍ଭପା ଅଧର୍ମ ଆମିଶ ଗା-
ମ ଅର୍ଦ୍ଵାଣି ଦୂଷକୁଳା, ଆମଜ୍ଞେ-

ରାଧ ରୂପୋର୍ତ୍ତୁରୀଙ୍କ ମେନ୍ଦ୍ରା?..
ଯେହି ବୀତ୍ତ୍ୟା, ରମ୍ପ ରୂପାଗି-
ରେବା ମେନ୍ଦ୍ରା, ରୂପୋର୍ତ୍ତୁରୀଙ୍କ ଏହି-
ଦେଖିବା, ସାଫ୍ଯୁଶ୍ଵଳାନାନ୍ଦ ରମ୍ପ ଶ୍ଵେ-
ତ୍ତବ୍ସାନ୍ତିକାମୀ ସିଦ୍ଧିତ୍ତାପିତା ଓ ତେ-
ଶ୍ଵେତାନ୍ତିକାମୀ ମିର୍ଗାତ ଯିଲ୍ ଅଦା-
ମିନ୍ଦିବେଳୀ, ଯିଲ୍ ଯୁଦ୍ଧାଲ୍ଲାନ ଆସ୍ତ୍ର-
ବିଶିଥିବ୍ରଦ୍ଧିଲ୍ଲାପାତ୍ର ଗାବଲ୍ଲାବ୍ରତ ଶାବ-
ତ୍ରେବ୍ରତୀ ଉତ୍ସାହରୀବେଳୀରେବା, ଏହି ଶ୍ଵେତ-
ବ୍ରଦ୍ଧିଲ୍ଲାପାତ୍ର କି ଶେଷାନ୍ତିକାମୀ
ରାଗିତ କଣ୍ଠେବେଳୀ ତାବେଳୀ
ମାଲିଲା ଘ୍ୟାନ୍ତିକ ଆଧାରବେଳୀ
କି ଡାକାପାତ୍ରୀରେ, ରାଗିତାନ କେବ-
ଲାକ୍ଷଣୀ ବ୍ୟାତ୍ତିକାରୀତି, ଶଶ୍ଵତ୍ତବ୍ସାନ୍ତି
ଦାସାକ୍ଷରିତବ୍ସାନ୍ତିକାମୀ ଏହି ଶବ୍ଦ-
ଶବ୍ଦାତ୍ମକାରୀ ଜୀବିତ ଓ ଶବ୍ଦ-
ଶବ୍ଦାତ୍ମକାରୀ ରାଗିତ ରିବେଳେ
କେବଳୀ, ରିବେଳେବେଳୀକାମୀରୁ କି
ଏହି କ୍ଷେତ୍ରବେଳୀ, ମେତାତିରି ମେ-
ନ୍ଦିତବ୍ସାନ୍ତିକାମୀରୁ ଶବ୍ଦିଲ୍ଲାପା
ଦିକ୍ଷାରେ ଶବ୍ଦାତ୍ମକାରୀରେ ଉତ୍ସାହ-
ତଥାକାମୀରେ ଆଶଶେବିତବ୍ସାନ୍ତି
ଲୀଗି? ଏଥାକେ ଆଶଶେବିତବ୍ସାନ୍ତି
କାରିଲ୍ ତିରେବେଳୀକାମୀ ଡା-
କୋପତମାନୀ, କାନ୍ଦାପାତ୍ରୀରେ ଶବ୍ଦା
ଦାଶଜିଲ୍ଲାପା, ଶେଷାନ୍ତିକାମୀ

ჩვენ კმაყოფილი ვართ მხოლოდ იმით, რომ ხალხი გამოვიდა, დაიცვა თავისი უფლებები პროფესიურებთან ერთად. სოლიდარობის ხარისხი

იყო მაღალი და ჩევნება მუშა-
ობამ შედეგი გამოიღო იმ
კუთხით, რომ მათი სამოქალა-
ქო განათლება ამაღლდა, სა-
ქართველოს დანარჩენი მოქა-
ლაქეებისგან განსხვავებთ,
რომლებიც არ არიან პროფ-
კავშირის წევრები. ტყიბულის
მეშაბტეებმა, ჩევნთან ერთად,
მოახერხეს ის, რომ ზეგანაუ-
კეთური საათები აუგანზღაურ-
დებათ, ხელფასებმა მოიმატა,
შრომის სასაფრთხოება დაცუ-
ლი იქნება პროფკავშირის მუ-
შაკებთან ერთად და ჩევნი
უშუალო მონანილეობით დაი-
გება მება უსაფრთხოების ტექ-
ნიკის თანამედროვე სტან-
დარტები. ესაა ვალდებულე-
ბა, რომელსაც დამსაქმებელ-
მა მოაწერა ხელი.

— ეს ყველაფერი მოხდა იმ
აქტივობის შემდეგ, რომელ-
საც თქვენ ახორციელებ-
თе? 2

— ངོ་ཆ. ກෙ මෝස්යුසා ගායිජු-
ස්ලි.

ქებითი სამუშაოები. ბუნებრივია, ეს იცოდა ტექნიკურმა დირექტორმა, ეს იცოდა ხელმძღვანელობაზ და, მოუხედავად ამისა, მანც დაუშვევს ის რომ ხალხი ჩასულიყო შახტებში. არათუ დაუშვეს, ზემოთ წოლაც იყო ამ ხალხზე. **საბოლოო ჯამში, მივიღეთ ის ტრაგიდიები, რომლებიც დღეში გასწავდ მსგავსი დაუშვევის გამო იმის გამო, რომ ეჭვნების და „ცაჟავები“ არიან დღევანდელი დასაქმები დები და ადაინდეპენდ მოხარისეთი ეკცევოდენ. ამ ყველაფრის შესაძლებლობას კი აძლევს კანონმდებლობა და ხელმძღვანელობა, როცა ეუბნისა მათ ხალხი რომელიც**

ବ୍ୟେକ ତଥା ବ୍ୟେକ, କୌଣସି ପାଇଁ ଏହା କିମ୍ବା
ଶ୍ରୀନାଥ, ଏହା ଶିଖାନାଥଙ୍କୁ, ଏହା
କି, ରାମପାଦ ଧାରଚିକିତ୍ସାକାରୀ
ଶାର୍କ, ଶିଖାନାଥଙ୍କୁବ୍ୟୋମ୍”
— ଅନ୍ତରୁ ତାନକ୍ଷେପତାନ ଯୁଗ ଧା-
କାଵ୍ୟଶିଳିର୍ବ୍ୟଲ୍ଲି ଏହା, ରାମ ଶାକ-
ତ୍ରୀଧଶି ମ୍ରେତାନିବ ପରାମର୍ଶେନ୍ଦ୍ରିୟାଲ୍ଲି
ମାହାତ୍ମ୍ୟବ୍ୟୋମ୍ବ୍ୟଲ୍ଲି ଶେମିପିରିର୍ବ୍ୟଲ୍ଲି
କି

კო? — რა თქმა უნდა, თანხებდან იყო დაკავშირებული. სადაც ენებს, რომლებიც მეთანის განვითარება ახდენდეს, ხალხი „სკორჩბით“ აწებდა, იმიტომ, რომ დახეული იყო ყოველ ფეხს ნაბიჯზე.

— თქვენ, ასევე, ბევრი
ბრძოლა დაგჭირდათ დაშავე-
ბულთა და გარდაცვლილთა
ოჯახებისთვის კომპენსაციე-
ბის გაცემაზე. რა ხდება ამ
კუთხით?

პროფესიონალები ამ კუთხით
ხით საქართველოში არ არსე-
ბობენ, გარდა იმისა, რომ
პროფესიული ინიციატივა,
თავისი მოკრძალებული წელ-
ილი შეკრანით ამ საქმეში. ას-
ეც ვერ იყო ტყუბის რიც დილე-
ტიანტის დონეზე, მაგრამ არც
ჰაი-კლასის პროფესიონალე-
ბი ვართ ჩვენ ამ კუთხით. მე-
ტი, სხვა ინსტიტუტი არ არსე-
ბობს, რომელიც ამაზე რამე
სახის დასკვნას დადგებს.

არსებობდა და მას ეპროდოდნენ, ასე ლაზე გვიაპს, ასე ვთქვათ, ნაილონგრიკი აირიტით — ეკრძო საკუთრებას რაღაც ფორმით კი ეპრდვიან და მარტოებსაც „ლენავინ“, გაგრამ, მეორეს მზრივ, სხვა უკიდურესობაში გადავედით და დასაქმებული ადამიანის გაფილ და იღგალი არა ის აირიტისას. ამის დასტური, რომ არ არის შრომის ინსპექცია და საერთოდ, სამინისტროში ერთ დეპარტამენტსაც ვერ ნახავთ, რომელიც ამაზე ჰქონის აჯგბს.

ორმავი სტანდარტები განითხოვთ ეჭვანებ, ანუ **MISHA FOREVER?**

ასლა მსოფლიოს ყველაზე ცხელი წერტილი
ეგვიპტეა. ყველა დიდი ინტერესით ელოდება,
რა მოხდება და შეძლებს თუ არა ეგვიპტელი ხალხი
საკუთარი ნების აღსრულებას. ამ მოვლენებთან
დაკავშირებით სულ უფრო რადიკალურ
განცხადებებს აკეთებენ აშშ და დასავლეთი.
პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ ეგვიპტის მოვლენებს
საგანგებო გამოსვლაც კი მიუძლვნა. სიტყვაში
აშკარად შეიმჩნეოდა აშშ-ის ერთგული მოკავშირის
მუბარაქის მიმართ ვაშინგტონის მხარდაჭერის
შესუსტება: „ცხადი რაც არის, და დღეს
საღამოს არეზიდენტ მუბარაქსაც ვუთხსარი,
არის ჩემი რეზონა, რომ სისტემური
ჰრანსლორმაცია აზრიანი, მშვიდობიანი
უნდა იყოს და ის ახლავე უნდა დაიცყოს“.

ეგვიპტეში სწრაფი ცული-ლებების მონიდებით გამოდი-ან საფრანგეთი, გერმანია და ფინები ბრიტანეთი. საფრანგე-თისა და შეერთებული შტატების ლიდერებმა ეგვიპტის ხე-ლისუფლებას ძალაუფლების სწრაფი და მონაცენიგებული გადაცემის პროცესისგან მოწუ-ნოდა. საფრანგეთის პრეზი-დენტმა ნიკოლა სარკოზიმ გა-ნაცხადა, რომ მას სურს, ეგვიპ-ტეში ძალაუფლების გადაცემა დაუყოვნებლივ დაძლადობის გარეშე დაიწყოს. მსგავსი გან-ცხადება გაავრცელა ევროკა-შირის უმაღლესმა კომისარმა ქეთის ექტონმაც.

მანანა ნაჭეუბი დასავლეთია საკაზილი

၁၆ ကုန်ကြပ်လေ အသာ အဆတ်
စာဆာနာဆုံး၊ ရှမ်ခ ရောဂါး၊
ရှမ်ခ ရောဂါး တာင အဲလူဘဲ
ဖွားနောက္ခုလှတ်၊ စာရော်၊
တော်ရော်၊ ဗျာရော်၊ ရှမ်
စာဆာနာဆုံး၊ ရှမ်ခ ရောဂါး၊
ရှမ်ခ ရောဂါး တာင အဲလူဘဲ
ဖွားနောက္ခုလှတ် အဖား၊
ရိုက်ပါတ် ဘုဇာကတ်ခုရှုံး၊
တော်ရော် အဲလူဘဲ

ANSWER The answer is 1000.

მანანა ნაჭეულია:

დასავლეთიანი ქართული რეორგანიზაციის საკავშიროს აღტერნაცია ვერ დაიწავ

— ရန်ခေါ် ဒေါ်မိန္ဒာရီ
ရာလျှောက် ဆောင်ရွယ်ရန်
သာပုံသဏ္ဌာန် ရှိနောက်လျှော-
က်၊ ဒေါ်မိန္ဒာရီ၊ သူ စိတ် ဓမ္မ-
သာရီ မိမိမေးမြှုပ်။ အျိန္တန ျောင်း
ဂာမျှော်ဖြစ်ရန် အဲသွေး၊ ရှုံး
အမှုရှုံးချိန် အဲသွေး၊ နှေ့
ဖြောက် ဖြောက် အဲသွေး၊ မိမိ

ტიები, რომლებსაც შეუძლიათ ქვეყნის მმართველობისა სადაც ვების ხელში აღება, ხალხისთვის იმის ჩეინზება, თუ რა მეთოდებით, რა გზით აპორებენ ამის გაკეთბას, მანამდე ძალიან გაგვიწირდება ჩეინი ქვეყნის მოსახლეობის, დასავლეთისა და ახერიკის დარ-

დავით ზურაბიშვილი:

საქართველოში ავტომინიჭარე

ლი არის თავისი ტეკილობი, მაგრამ, სანამ ოპოზიციური პარტიები არ დავანახებთ, უპირველესად, ჩევნი ქვეყნის მოსახლეობას, რომ ოპოზიციურ პარტია რჩიას არა არა ისახო პარ-

2007 წელს ახარისა მომავალი დაუფლისა მსარი ს გადატველობას

ନେମ ସାବାଗ୍ରହିଲିସ
କ୍ଷେତ୍ରା ଶୈଳୀବିଳାଳିଆ.
ଶୁରୁକାଇପଥିବିଷୟ,
ଯୁଗାନ୍ତିର:
କ୍ଷେତ୍ରାକାରିତା
କ୍ଷେତ୍ରାକାରିତା
କ୍ଷେତ୍ରାକାରିତା
କ୍ଷେତ୍ରାକାରିତା

କାମଳାରୀ ଶ୍ରୀନାଥପୁଣ୍ଡିତ

ԿԱՌՈՒԵՑԸՆԱԽՈ

**ნაციონალით ნაკვები ოპოზიცია
ვერს აგრძიყაში და ვერს ევროპაში
პოზიციებს ვერ განიმტკიცას**

www.english-test.net

ბერძნების სახელმწიფო კარიტა

საბურგო ვალი 30 გურიაშვილები

ორიოდ საქებარი წერილი, რომელიც რუსულ მედიაში გამოკვეყნდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში განხორციელებული რეფორმების შესახებ, ჩვენმა სახელმწიფო პროპაგანდაში ისე აიტაცა და მოგვაწოდა, როგორც რუსეთის პრესის (რუსეთისაც კი) მიერ საქართველოში მიმდინარე პროცესების დადგებითი შეფასება, რომელთა გადაღებას იჩქარის ჩვენთან საომარ მდგომარეობაში მყოფი ქვეყანა.

ამაზე უკეთესა დადასტურება სააკაძეოლის რეფორმების წარმატებისა და პროგრესულობის, ძნელი წარმოსალებენია. მართლა ასეა?

ანალიტიკოს ანდრეე ეპიფანცევის ვრცელი სტატია „ქართული რეფორმების ანალიზი. რამდენად მისაღებია რუსეთის სთვის?“ ამ შეკითხვას კატეგორიულად უპასუხებს: არა, არ არის მისაღები, რადგან თეატრულურია და მათი შედევი ჯერ კიდევ ბოლომდე გარკვეული არ არის. ოდინდელი ქართული ტრადიციის შესაბამისად, ქართველი ხალხი მესიის მოსვლას ეღოთა.

ასეთად ჯერ ედუარდ შევარდნაძე შეიცნო, შემდეგ — მიხეილ სააკაშვილი. არც ერთმა არ გაუმართლა. „ზევარდინალური რეფორმები იყო ის, რისთვის ქართველმა ხალხმა დაიქირავა მიხეილ სააკაშვილი, ის, რაც მას დაავალა“ მაგრამ მათი განხორციელება წარმატებული შეიძლება ყოფილიყო მხოლოდ დასავლეთის დახმარების შემთხვევაში, მაშინ, „თუ ისინი დასავლეთის მსგავს რეფორმები იქნებოდა“. მსგავსი კი იყო, მაგრამ წარმატებული — არა. ასეთია აღნიშნული პუბლიკაციის პათოსი.

დღეს „საქართველო და მსოფლიო“ გთავაზობთ
ანდრეი ეპიფანიევის სტატიის ანოტირებულ თარგმანს.

**დაევახება თუ არა
სკაროტოველო
დედამიწის ღერძს?**

„ქუშმარიტად გეუბნებით,
1925 წლის 4 მაისს დედამიწაზ
ზეცოვრ დერძს დაეტაყება!“ —
ამბობდა პროფესიონალისტი-
უნისკის მასრულული ქალი ეპი-
კურო ფილმიდნონ, „ძალის გუ-
ლი“. დაალორებით ასევე იქნე-
ბა კართული რეფორმების შე-
დეგი, ასკვინან რუსი ახალიტი-
კონცეპტი.

ქართული რეფორმბების რეალური შედეგი ლამაზი სარეკლამო სურათსა ჰგავს, ისევე, როგორც, მაგალითად, არხი კანალიზაციას. თვით ქართველები კი სტანდარტულ ფრაზას იმეორებენ – „ჩევნთან პოლიცია ქრამს არ იღებს“. როგორც ეტუმს პრესუნანი ლეგინდარული ფულიმიდან „კავკასიული ტყვე ქალი“ იტყყოდა, „ეს ყველაფერი კარგია, რა თქმა უნდა, ყველაფერი სწორაა...“, მაგრამ ცოტა რამეს თუ გვეუძნება ამ ქვეყნაში (საქართველოში) არსებულ რეალურ ვითარებაზე.

ର୍କୋତ୍ତିନ୍ଦ୍ରବ୍ଦୀ (ର୍କିତାପୁ ତ୍ରିରାଦା-
ବ୍ରଂଗେ) ଶ୍ରେଷ୍ଠାନିଶ୍ଚାଵି ରାମେଆ,
ମାଘରାମ ବ୍ୟେଲଫାସ ର୍କୋତ୍ତିନ୍ଦ୍ରବ୍ଦୀ-
ଦିତ ତାର ଅରିଗ୍ରବ୍ରଂଗ; ମିଳିଣାନୀ ଶିଥ-
ର୍ଦ୍ରା ପ୍ରକାଶବ୍ୟୁତି ମିଳିଶ୍ଵରବ୍ୟୋମ-
ର୍ଦ୍ରା ମାହିର୍ବ୍ୟେନ୍ଦ୍ରବ୍ୟୋମା. ମାଘରାମ ତ୍ୟ-
ବ୍ରି ଏରାତ ମଶ୍ଵରନୀର ଦଲେ ସ୍ଵର୍ଗ-
ଦାତିଦୟ ବାଲ୍ମୀକି ରାସିଦିନିର୍ଦ୍ଦିତ,
ରିଥି ମଧ୍ୟ ନାରିମୁଖ୍ୟବ୍ୟୋମଲାଦ ଗ୍ରା-
ନ୍ଧିରଦ୍ରେବା. ତ୍ୟେ କିଛିଦ୍ଵ୍ୟ ଉତ୍ତର
ମେତ୍ରି ର୍କ୍ଷିତାପା ଦ୍ଵାଦଶବ୍ୟୋମା.

გაცილებით მნიშვნელოვანა-
ნაა არა რეიტინგის სტრიქინე-
ბი და მთლიანი შიდა პროდუქ-
ტის შიშველი ციფრუბი, ასევე დ
იმის გარკევა, როს ხარჯზე გა-
იზარდა იყო, როგორიცაა ამ მაჩ-
ვენებდალის სტრუქტურა, რა ვა-
ლი აქვს ქვეყანას და როგორ
აისახება ეს ყველაფერი ქვეყ-
ნის მოსახლეობის კეთილდღე-
ობაზე.

ბრწყინვალე რეიტინგები, როთაც უყვართ თავის მოწოდება ბა ეკატეპელ ხელისუფალთ, ეკატეპელის ეფექტურობას კი არ ეხება, არც ქვეყნის ეკატეპელის განვითარების დღისა

და მისი მოსახლეობის კეთილ-დღეობას, არამედ საკითხებს, რომელიც არ შეიძლება იყოს თვითმიზანი, მაგალითად, სამერნარმეო თავისუფლებას. რბილად რომ ვთქვათ, საქართველოს ეკონომიკის სრულყოფილებას ძალიან დაშორებულია.

დი. შპპ-ს დონე ერთ სულ მოსახლეზე (რაც მოქალაქეთა კეთილდღეობის მაჩვენებელია) სომხეთში 5 ათასი დოლარია, საქართველოში კი — 4,4 ათასი დოლარი, რაც პოსტსაბჭოთა სიკრცეში ბოლოდან მეოთხე მაჩვენებელია საკრატაშორის საჯაროულო

დასავლელი ეკონომისტების
მიერ ქართული რეფორმების
აღფრთვოვანებული შეფასებების
საწინააღმდეგო, რეფლური
მაჩვენებლებით საქართველო
სამხრეთ კავკასიის რეგიონის
ცენტრული მონაცემებით, ყო-
ფილ საბჭოთა კავშირის სა-
ქართველოზე ცუდად დამია-
ნები (ცხოვრობენ მხოლოდ
მოლდოვაში, უზებეკეთსა და
ტაჯიკეთში).

სამი ქეყნიდან პოსტსაბჭოთა
სივრცის ერთ-ერთ უძარიბეს
ქეყნად რჩება. აზერბაიჯან-
თან მისი შედარება ძნელია,
რადგან ბაქენს მდიდრული ნავ-
თობის ფაქტორი გამარინა, სომ-
ხოვანი შეიძლება. **ასე**

ხეთთას — ძეიძლება. ქართველები ექსპერტებს უყვართ სომხეთისთვის ჭკანის დარიგება, ლაპარაკი იმაზე, რომ ამ ქვეყნის ეკონომიკურ დაქცეულია, რასაც ხსნან იმით, რომ იგი ორიენტირებულია არა პროგრესულ დასავლეთზე და აშშ-ზე, როგორც საქართველო, არამედ — იმპერიულ რუსა, აგრეთვა თუ იციან, რესული ამჯგონებებს. ერთ-ერთი მათგანის, მაგალითად, მსოფლიო არაემდებულობრივი სახელმწიფოთა (Failed States) რეგიონი გი, რომელიც წარმოაჩენს ხელისუფლების უნარს (ან უუნარობას), გააკონტროლოს ტერიტორიის მთლიანობა, აგრეთვე, — დემოგრაფია, პოლი

რატომ ხდება ასე?

ამ შეკითხვაზე პასუხის მნიშვნელოვანი ნაწილია მისი გაცემა, რომ საქართველოს ეკონომიკური სასაწაული, მისი ყველა რეფორმის ეფუძნება უცხოურება კაიტალის შემოდიდებას, მისი სით არის განაღლებული. „ავტომატიზაცია“ ენები“ ამტკიცებენ, რომ ეს ქვეყანა კურენტისა და გრან-

ანდრეი ვაკიშვალი საქაზილის რეზონაციის ქვე ქვეზე აღარ დატოვა

ՀԵՅԼԻԿԱԳԱԾ, ՏԵՎԱԲՈՅՎԵԼՄ ԿՐԱՑԻՍԱՑՔՐՈՒԱ ՏԵՎԱՑՈՒ ԵՀՈ-ԵՀՈ ԵԾԱՀՈՒՑԵՍ ՀՅԵԿԵՆԱԾ ՀԲԵՒ

ჭების ხარჯზე ცხოვრობს. თუმცა იმავეს ვერ ვიტყვით 2003-2008 წლებზე: იმ ხუთნალებში საქართველოს ბიუჯეტში მათი წლი 3-5 პროცენტი იყო, ანუ მაშინ რეკორდი ეს საქართველოში არც ნაჩუქარი, არც ნასესხები ფულით არ მიმდინარეობდა.

მიღლიარდი დოლარი, რაც 10-ჯერ აღემატება ჩვენი ქვეყნის მთელ საგარეო ვალის და რვა მისი სამხედრო ბიუჯეტის ტოლია. ეს გიყურ რადგნობის ფულია, მომლითაც ეკონომიკის და სოციალური სფეროს, მოლიცისა და კიდევ მრავალი დარგის რეფორმირება შეიძლება და მიმდინარეობდა. თან ერთად, გახდა ის უძირო ფულის ორმო, საიდნაც უდიდეს ფინანსურ გენობის — მიხეილ საკაშილას ამინისტრობდა სახსრებ, სანიმუშო ს სოციალური რეფორმების განსახორციელებლად, ხელფასის გადასაზრდელად, არმიის შესაირალებლად, საერთო მიზანის გა-

2008 წლიდან მოყვილებული საქართველოს კაპიტალის სტრუქტურა იცვლება — ხუთდღიანი ომის შემდეგ საქართველო შეუძგა იმ 4,5 მილიარდი დოლარის აუცისებას, საჩინო და საქართველოში არაბაზოდ დეკორატიული გარდაქმნების გასაპირებლად.

რაც გას საერთოშორისო თანამეგობრობამ მისცა, როგორც რუსეთთან ომის გამო დაზარალებულს. 2,5 მილიარდი დოლარი იყო სესხი, 2 მილიარდი კი ვრანტის სახით მიიღო. საღონ ეს რეფორმები, როგორც ტურქალიტარიზმზე უარის თქმის, დემოკრატიისკენ მოძრაობის შედეგი და საკუთარ ეკონომიკურ გენიოსობას მოაწერონ.

თუ ამ სახსრებს გავითვალისწინებთ და დაუკუთხებთ 500 მილიონს, რაც საერთაშორისო ბაზარზე ყოფი ნახესხები, გამოვა, რომ საქართველოს მშპ-ს 20 პრიცენტი მართლაც იყო ვალად დალებული ან ნაჩუქარი ფული.

იმის გასაგებად, თუ რამდე-
ფულის ძირითადი ნაკადი, რომელიც მოწინავე და არაჩვეულებრივ დღე მომავალატე ფულადისულ რეფინანსირებზე დაიხარჯა, მიღებულია სახელმწიფო ქონების პრივატიზებისაგან და უცხოური ინვესტიციების სახით, რისთვისაც „შესანიშავი“ ბიზნესკლიმატი შექმნეს ქვეყნის მიერ, ამასთან უდიდესი ვალებიც აიღეს.

მოდით, ვნახოთ, როგორია საერთაშორისო საინვესტიციო პოზიცია, რომელიც წარმოდგენას შეგვიძენის — ქვეყნა ნიბინდა წყლის კრედიტორია თუ წმინდა წყლის მოვალე.

ნად დიდია ასეთი თანაფარდობა, საკმარისად წარმოივიდგინოთ, რუსეთს 2009 წლის რომელსაც ან საჩქარად რომ მიეღო მისი მშპ-ს 20 პროცენტის ოფენი თანხა, ეს იქნებოდა 425 ნის მშაროველებმა. ამ მარტვენებელთან თითოეულს კონკრეტულ ნებინადი მშპ-ს 7-8-პროცენტიდან 20 პროცენტამდე შეეძლოს მეტონია. **ეს სახსრები გრძნობაზე მთან და კურენტიზე** 2010 წლის მეორე კვარტლის ბოლოსთვის საქართველოს ნიმუშის საინვესტიციურ პოზიცია მინუს 11,4 მილიარდი დოლარი იყო. ასეთი ფასი აკეთებს ქართულ რეზორ-

«ԵՎԵԼԻԿ-ՅՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏ» ԻՍ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ԴՐԱՄԱԿԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱԿԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱԿԱՐԱԿԱՆ

“ცენტრ-პოინტ ჯგუფის” დამფუძნებლების — ვახტანგ და მაია რჩეულიშვილების და რუსულან კერვალიშვილის სამშენებლო ბიზნესი, რომელმაც ათასობით ადამიანს თავ-ბეჭდი აწყევლინა, ნათელი მაგალითია, ჩვენს რეალობაში, თუ რა კომფორტულად გრძნობენ თავს ხელისუფლების მფარველობის ქვეშ ადამიანები, ვისი საქმიანობაც სისხლის სამართლის კოდექსის ქვემდებარეა.

შევარდნაძის დროინდელი
ნარმატებული პოლიტიკოსის —
ვახტანგ რჩეულიშვილის კა-
რერა და ბიზნესი ერთდროუ-
ლად დაემხო სააკადვილის ეპ-
იქაში. ალბათ, ყველას კარგად
ახსოვს, როცა შევარდნაძე
პრეზიდენტის პოსტი და
დადგა, როგორ ციტირა ხალხმა
კრანინისის რეზიდენციიდან
მომავალი ვახტანგ რჩეულიშ-
ვილი — მიმმტკინგეთა პრბომ
დროშის ტარებით თავი გაუ-
ტეხა. ამ ინციდენტის მოქმედა-
ვად, როგორც ჩანს, რჩეულიშ-
ვილისა და სააკადვილის
გუნდს შორის საერთო ენა მა-
ინცც გამოიწვია. ამს დასტუ-
რია ის, რომ მისი ცოდნული
კომპანია, (ცენტრ-პოლიტ ჯგუ-
ფის) „ერთ-ერთი დამფუძნებე-
ლი რუსულად კერვალიშვილი
— ვაცესპიცერი და „ზაფორდ-
რობის“ სახე გახდა.

କୁଣ୍ଡଳାରୁଲୀ ନେତ୍ରମାତ୍ରି-
ତ, ସାବାକ୍ଷେପିଲ୍ସ ରହ୍ୟାଲ୍ସମ୍ବି-
ଲ୍ୟ ଡିଲ୍ୟୁମର୍ସି ଥିନାଶ୍ରେ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ଯୁଗ୍ରେନ୍ଦ୍ର-
ବିଦୀ — ଏଣ ଦ୍ଵାରା ବେଳେ ମନ୍ଦିର-
ବିଦୀର 50% ଧାରତୀ ଓ ମନ୍ଦିରିତ୍ୱି-
କାଶ ରହାମନ୍ଦିରରେ, ଏଣ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ଯୁଗ୍ରେନ୍ଦ୍ର-
ବିଦୀ ରହ୍ୟାଲ୍ସମ୍ବିଲ୍ୟ ମନ୍ଦିରିତ୍ୱି-
କାଶ ରହାମନ୍ଦିରରେ, ବେଳେ ମିଳି-
ବିଦୀରେ, ନ୍ୟାକାଲିନ୍ୟା — ଏତାବିନ୍-
ଦିତ ଏବାମିତାନି ପିରଶିଦ୍ଧାଳାଗା-
ମିନ୍ଦାମନ୍ଦାମା ପାରନ୍ତିବା

დღეს უკვე ნათელია, რომ
გარკვეული გარიგება
ჩაიყალითვილსა და ხელი-
სუფლებას შორის მართ-
ლაც შედგა. მაგრამ გაუ-
გებარია, რა დაარავეს
ადამიანებმა, ვინც ქველი
პირები მარებარე პირე-
ბის მოწოდები გაყიდეს,
თანხები „ართონ-არინტს“
გადაუსადეს, თავად კი
ძირით აღებულ პირებს
მიაშურას. ზოგიერთი მა-
განმა საზოგადოებრთ არაადა-
მიანური ჯაფით მოგროვებუ-
ლი დანაზოგი გადაიხსდა ამა-
ში, ზოგი კი ნილების მანძილზე
ცველაფერს იკლებდა, ყოველ-
თვიური შენაგანი რომ გააღ.

კომპანია „ცენტრ-პონტი ჯგუფის“ შესახებ სტუდია „მონიტორმა“ გამოძიება ჩაატარა. როგორც გამოძიების ავტორი გიორგი მელაძე აღნიშნავს, კომპანიის დახლოებით 6200 ადამიანი დააზარალდა. „ცენტრ-პონტი ჯგუფის“ ქონების დიდი ნაწილი კი დაყადალებულია, მაგრამ კომპანიის შეძლებული დამკუდებელებისა საკუთარი აქციებით კლიენტების გასტურების ვალდებულებას არ იღებენ. მაშინ, როცა კომპანიის ერთ-ერთი დამფუძნებლივა და ამჟამად ვიცესპიკერის — კერვალიშვილის პირად ანგარიშზე, როგორც გამოძიება იუნიკება, 2010 წლის დეკლარაციის მიხედვით, მილიონ ასი ათასი დოლარი ნაღდი ფული ირჩიცხება. კერვალიშვილს, ასევე, აქვთ რამდენიმე ბინა, მანქნები, ძვირადღირებული ავტომატური ტილოე-

ბი და ა.შ.
თუმცა ამას თავად კერვა-
ლიშვილი უარყოფს და აცხა-
დებს, რომ დეკლარაციის შევ-

**კარლაგენტის ვიზუალური
6200 თანამოქალაქის
გამარჯვები კლანების**

ებს. საქმე ისაა, რომ „დექტურულების თანახმად, ვალდებულების ნებისმიერ დროს მოხსნა მართლაც შექმნილია. ის, ასევე, არ ასლულებს იმ ძლიშვირულების პირობებს, რომელიც დაზარალებულებმა წინა კომპანიისთან გააფორმეს, მათ შორის კედლების გაჯით შელესვას. თავიდან „გაპიარებული“, თითქოს დასრულებული პროექტის რეალური იერსახე, რომლითაც „ცენტ-პონტ ჯგუფი“ თავის ძორობა ასე ამაყობდა და უკვე კომპანია „დექტურული“, მეპატრონებისთვის აპსილუტურად მიუღებელია.

„საქართველო და მსოფლიოს“ დაზარალებული ნინო ცარცულობის ესაუბრება. „2005 წელს „ცენტრ-პოინტმა“ დიდი დილმის თაზისში მშენებარებ ბინებზე, კომუნურული პირებისთვის, განვადება გამოიცხადა. ეს ძინები 2008 წლის მაისში უნდა გადმოეცათ ჩევნოთვის. თანხას ვადებში ვიზდიდით. 2008 წლის დასანყისში შევატყვეთ, რომ კორპუსის მშენებლიბა დათქმულ დროში ვერ სრულდებოდა და დარჩენილი თანხის გადახდისგან თავი შევიკავეთ.

აწოდა ამისა, ხომ შეი ირო-

გამოსახულების თანახმად, ჩემი გაჯით შეღესილი კედლები უნდა ჩაგდებარებოდა, რაც „დექსუსმა“ საკუთარ თავზე არ აიღო და ქანანაძეობილი უსინდისოდ იძახის, გაღესვა კაპიკები ჯდებაო. არადა, კვადრატული მეტრი მინიმუმ 15 ლარი ლირს, ჩემი 300 კვადრატულია. ეს კაპიკებია? იგი იმასაც გაიძახის, თანხები შემოიტანეთ და ბინებიც გადმოგეცემთო. სინამდვილეში კი კორპუსს არ აქვს სახურავი, არ არის ჩასახული შუშები, არ არის შეყვანილი ბუნებრივი აირი, შუქი, წყალი და არც კანალიზაციაზეა მიერთებული. რაც მთავარია, არ ვიცით, კარაჟასი მყარის თუ არა. ამის შესამონებლად მერიიდან სპეციალური ჯგუფი უნდა მოსულიყო, თუმცა არავინ მოსულა. ესაა ხელშეკრულების პრობების შესრულება?

გაკონტრების მოტივად ოფი-
ციალურად და სატელევიზიო
კომენტარების აგვისტოს მო-
ვლენებს ასახელებენ, თუმცა,
როგორც საგამოხმებო ფილმები
ში ერთ-ერთი დაზარალებუ-
ლი აღინიშნავს, ვა პატარებ
რჩიული გვილს რა მაღენი-
ები დაზარალებულობან
დაურიცველია — აბა, რა გა-
დაგისადოთ, მთელი ფუ-
ლი საბაკაშვილმა „აბვა-
ნიაშ“.

„მართალია, აგვისტოს ომ-
ბა საქართველოში სერიოზუ-
ლი დაღი დაასვა ყველა კომ-
პანიას, განსაკუთრებით კი
სამშენებლო ბიზნესს, მაგრამ
ეს ფაქტი არ ამართლებს
„ცენტრ-პიონიტი ჯაგუფის“
დამფუძნებლების უპასუხიშ-
გებლობას. ის, რომ სამშენებ-
ლო კომპანიის ერთ-ერთი
ყოფილი დამფუძნებელი რუ-
სუდინ კერვალიშვილი პარ-
ლამენტის თავმჯდომარის
მოადგილეა, მათ დაზარალე-
ბულებისადმი პასუხიმგებ-
ლობის მოხსნაში ხელს უნ-
ყობს.

რაც შეეხება კომპანია „დექსუს“, ეს არის ორთქლის გამოშვების მექანიზმი, რომ ხალხს „ცენტრ-პოინტი ჯგუფის“ დამფუძნებლები არ წელება, იმედი ჩაისახა მათთვის, რომ ბინების მშენებლობა და დასრულდება და კიდევ ახალი სატყუარა შეეთვაზებინათ. „დექსუსთან“ ურთიერთია პროგლობას მაშინ მოაგვარებს. თუ დაბის, გაგრას ყველაფერს აქვს საზღვაო. არ შეიძლება თავი მასალი ზეიმობის ადამიანად მოგრძელდეს და შეიგავა უასრავი ადამიანი ზეარალ-დეპოზიტს, გაშინ, როგორ თავად არაფერს იკლება,“ — აღნიშნავს ჩეკვინას საუბრისას „ახალი მემაჯვენებების“ წარმომადგენელი მანანანა ნატყიბია.

ზარალებულები იმ ფარ-
თობს, რომლებიც თანხა
უკვითადადისადეს, ხელყა-
ლა იყიდიან. ეს არის
თაღლითური სტრუქტუ-
რა და სისტემა, რომელიც
პირდაპირ ხელისუფლე-
ბის ხელშეხყობით ხდება.
ამას არ ააგათივენ არც
ერთ კომპანიას, მაგრამ
ააგათივეს მათ.

ადამიანები თაღლითებად
იპატებიან და მათი ბოლო ცი-
ხეა. მაგრამ, როცა თალღის
გრძნობას, რომ მას ზურგს ხე-
ლის სუფლებას „უმარესებს, ამ
შემთხვევაში ზარალდებიან
მხოლოდ ადამიანები. როცა
ხელის სუფლება საუბრობს,
თითქოს მათ უკვე მერიტოკ-

ტო ასარულდება და ყველა
თავის წილ პასუხს აგებს —
ხელისუფლებაც და კომპანი-
ის დაჭიუნებლებიც. თუ არ-
და, ვასტანგ რჩევაში მივიღის
კიდევ არაერთხელ მოუწევს
განრისხებულ თანამოქალა-
ქეებისგან გასილაქება.

საქართველოში
„ყველაზე უსუსური
პოლიტიკოსების“
კონკურსი რომ
გამოცხადებულიყო,
საპატიო ადგილს, არც
მეტი, არც ნაკლები,
ქვეყანაში ოფიციალურად
მეორე კაცად მიჩნეული
პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე
დაიკავებდა. დავით ბაქრაძის პოლიტიკური
აღმასვლა ყველასთვის შეუმჩნევლად და
უმნიშვნელოდ დაიწყო. ვიდრე პარლამენტის
თავმჯდომარე დაინიშნავდენ, მისი ვინაობა
არა თუ საზოგადოებისთვის იყო უცნობი,
არამედ თავად პოლიტიკოსებისთვისაც. ყოველ
შემთხვევაში, მას მნიშვნელოვან ფიგურად
არავინ აღიქვამდა. „ბაქრაძის სახელი და გვარი,
პირადად მე, ვიდრე პარლამენტის თავმჯდომარე
გახდებოდა, არც კი ვიცოდი. არანაირ
მნიშვნელოვან ფიგურას ის არ წარმოადგენდა და
დღეს თუ პარლამენტის თავმჯდომარის
თანამდებობაზეა, მხოლოდ იმიტომ,
რომ სააკაშვილისთვის საშიში არაა,
მისივე შესაძლებლობებიდან გამომდინარე.
წარმოუდგანილია. საა აშვილის აგრძეში მან

სამონა, უდიდესებადა, ადამიანის გონიერება
რაიმე გადაწყვეტილება მიიღოს ან შეედავოს მას.
პაპრაძე ხელისუფლების სურვილის
უპრობლეონ გართარებელია.
ეს ხომ ავტორიტარული ქვეყანაა,
რომელიც მისი ქვეშევრდომებისგან
მონარქ მორჩილებას მოითხოვს.

შეიძლება ეს კრიტიკა მის-
თვის მძიმე მოსასამენი იყოს,
მაგრამ, მე რომ მართალს ვამ-
ბობ, ამაში საქართველოს მო-
სახლებრივს დიდი ხილი და-
ეთანხმება. ერთადერთი „ლი-
რებული“, რაც ამ არსებაში
დაფინანსებს, ის იყო, რომ გადა-
ცემა „ინტუიციაში“ თორმეტი
მონაწილიდან, თორმეტივე
გასაკვირი ლოგიკით „ამონიკ-
ნო“ — ამბობს „დემოკრატი-
ული მოძრაობა — ერთიანი
საქართველოს“ მთავარი საბ-
ჭოს წევრი გია კობახიძე.

ნატო თავდაცვის კოლეჯში
ირკცხება. მოკლედ, დიდ გა-
ნამარინიაში ყოფილა ეს ჩვენი
პარლამენტის თავმჯდომარე-
სნავლა-განათლებასა და თა-
ნამდებობების შემთხვევაში.

2002 წლის ბაქარაძე
ეროვნული უშიშროების საბ-
ჭოში ჯერ უშიშროების სა-
კითხთა სამსახურის უფროსის
იყო, შემდეგ — საგარეო პო-
ლიტიკური უსაფრთხოებისა
და კონფლიქტების დეპარტა-
მენტის დირექტორი, ბოლოს
კი — პოლიტიკური უსაფრ-

რაც შეეხება ბაქრაძის პროფესიულ დონესა და პოლიტიკურ კარიერას, ასეთია: დაამთავრა სახელმწიფო მმართველობის ისტორიული და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. იგი სპეციალობით ელექტრონიკი ტექნიკის მასალებისა და კომპიუტერულის ფიზიკის-ტექნოლოგია და სახელმწიფოს მაგისტრი. თუ რამდენად შეუძლია მას ქვეყნის მართვა, ფაქტი სახემავა.

ბაქრაძე, ასევე, გახლავთ
ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატი და ელექტრონული ტექნიკის ინჟინერი. ასე როგორც არი თავისი
მისამას, როგორც პარლამენტის თავმჯდომარე, ამონტურავს, არა გამორიცხული, მისი სამომავლო „პერსპექტივა“
ენერგეტიკის მინისტრობა

**ბაქრაძე 1997-1998 წლებში
საგარეო საქმეთა სამინისტროში განიარაღებისა და შეიარაღებაზე კონტროლის
სამართლებრივოს უფროოსის**

ՃՐԵՆ-ԱՅԱՀՈՒԹ

**დავით ბაქარაძეს ღირებულები მიეკუთვნის
საქართველოში აცილებოვნები და
აცილსახლების მიერ პროცესის გაცილებაში**

ამ პიოგრაფიული მონაცემების თანახმად, ის პატივის

საქართველოში სამსახურები და მიმღებები დანერგებული არ არის.

თომის თოვალეობისა და
საზღვარგარეთ ლექციებზე
ადამიანის თვალებით უყორძო
და თავსედურად ატყუონ;

დაც კუკურაცხვის გამოსაქვენის, მაგრამ მანც დაესვათ კითხვა: რა დამსახურება აქვს მას „ნაციონალუბის“ წინაშე, რომ ერთ დროს მასხარა „კავეენ-შიკი“ „ნაცელიტაში“ „როგატ-კით“ შეაგდეს? ან რა პრინციპით აირჩიეს მანც და მანც ბაქრაძე? ხომ შეიძლებოდა მის ადგილზე სხვა, ასევე ხელისუფლებისთვის არასაშიში კანდიდატ დაენიშნათ? სწორედ ამის შესახებ ჩვენი რუბრიკის მუდმივი რესპონდენტი „სახალხო პარტიის“ თავმჯდომარე გამჭება გიორგი გამარჯვებული აქტორი დააწინაურეს, რომ ცხინვა

— ნაციონალუები თავიანთ კანდიდატებს შემდეგი ინშინით არჩევენ: ისინი უნდა იყვნენ მმართველის მორჩილი, საკუთარი აზრებისგან ტვინ-

ლის სუვერენიტეტის აღიარებას დათანხმდა და ა.შ.

ლეიბორისტული პარტიის
ერთ-ერთი ლიდერი გიორგი
გუგუავა კი პარლამენტის თავ-
მჯდომარის შესახებ აღნიშ-
ნავს, რომ ბაქრაძის მსგავს
ჰერიტაჟს რეალურად არავინ
ჩააბარებს იმ ძალაუფლებას,
რაც მას, წესით, უნდა გააჩნ-
დეს. „იგი ერთი უბრალი ჩი-
ნოვნიკი იყო, რომელიც პო-
ლიტიკური ნინო ბურჯაანაძის
ჰატრინანაჟით მოხვდა. სას-
კაპვილის ხელისუფლე-
ბის უსაფრთხოების მიზ-
ნით, ბაძრაპე, შპრალოდ,
ოფიციალურად დაანინა-
ურის. ასეთი პიროვნეული-
ზე მარინელისგან თუ გა-
მოგაგებიან. სახელთა შო-
რის, ის ამ პირობებით,
როგორც ჩანს, კმაყოფი-
ლია

ჩემი მუდამ ისეთი პარლა-
მენტის თავმჯდომარები
გვყავდა, რომლებიც მინიჭე-
ბულ ძალაზეფლებას სრულად
ფლობდნენ, გადაწყვეტილე-
ბის მიღება ხელვიფებოდათ
და წონიან პოლიტიკოსება-
დაც ითვლებოდნენ, ბაქრაძეს
კი დამრუჟედებლად ერთი გა-
დაწყვეტილებაც ვერ მიუღია
მთელი ამ დროისა განმავლო-
ბაში. მისი გაულენა წულია, —
აბძობს გორგი გუგავა.

ყველა ჩემს რესპონდენტს
პარლამენტის თავმჯდომარი

အာရာဝန်ဆေးပြုစွဲ တဲ့ ဒေသချိန်တောင်း
လွှာဂျာတွဲ ပဲ၏ ရှာက်ရေးစွဲ ဤ ကြောင်း
တော်လွှာဂျာ နှင့် မိမိ ပျော်ဖော်လွှာမှ ကြ-
တော် နှင့် ပျော်ဖော်လွှာ တွေ အတွက် ပျော်
ဖော်လွှာ ပေါ်လောက် ပေါ်လောက် ပျော်ဖော်လွှာ
တွေ ပျော်ဖော်လွှာ ပေါ်လောက် ပျော်ဖော်လွှာ

ლაც მწარე რეალობაა.
ბაქრაძის თანამდებობას
მისი მეუღლე მაყა მეტრევე-
ლი უფრო იყენებს პირადი
ნინშვილისა და პრესტიტუცი-
ვის, ვიდრო თავად დავითი.
როცა ქართველებს ქვეყანა
თავზე ენგრევა და მოსახლე-
ობა სოციალური აჯეთქების
ზღვარზეა, პარლამენტის
თავმჯდომარე მეუღლის და-
გეგმილ არ ც ერთ მოძის ჩვე-
ნებას „არ აცდენს“, ბედნიერი
სახით ზის და უგემოვნო, სა-
ზოგადოებისთვის გამალიზი-
ანებელ ჩვენებებსა და გასარ-
თობ შოუებს აღტაცებული
ჭამას ა არაი.

თუკი საზოგადოება ხელი-
სუფლების სხვა წარმომად-
გენლების ამბიციებსა და დამ-
ღუპველ პოლიტიკურ გადაწყ-
ვეტილებებს, აპროტესტებს,
ბაქრაძის შემთხვევაში, საქმე
მეორე უკიდურესობასთან
გვაქვს — მან საზოგადოებას
უსუსურობითა და უფუნქცი-
ობით მოაპერა თავი.

ასეთი პირვენებაში გარიოცხად
თვი გამოდგასიან. სევათა ურის,
ბაქარაძე ამ პირზეაბით.
როგორც წანს კავალეიდია

არ დაისწით სიკვდილი!

„ზოგიერთ პროდუქტზე ფასი ხელოვნურადაა
გაზრდილი, რაც პანიკის შედეგია,“ — განაცხადა
სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ბაკურ
კვეწერელმა პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილთან
შეხვედრაზე. მისი თქმით,
საქართველოში პირველადი
მოხმარების პროდუქტების
საკმარისი მარაგია და
აპრილ-მაისიდან, ფასების ზრდის
თვალსაზრისით, „შემსუბუქებაა“ მოსალოდნელი.

ამის პარალელურად, ექსპერტები შემაშფოთებელ პროგნოზებს აკეთებენ სიფლის მეურნობასათვის და კავშირობის მათ თემით, მაგრამ ვლეული კულტურის ძარის კიბები გადახვენების პირასას. სოცლის მიურნობის სამინისტროს ქვეყანაში ჰიბრიდული კიბები გადახვენების პირასას. სოცლის მიურნობის სამინისტროს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში ნატევამისა, რომ არარსებობს ინფორმაცია, გაიარა ბულ განვითარებად ქვეყნებს დააზარალებს.

საქართველოს „მწვანეთა მოძრაობაში“ აცხადებინ, რომ საქართველოს სოცლის მეურნობის სამინისტროს ქვეყანაში ჰიბრიდული სიმინდისა და ხორბლის თესლები შექმნავთ. „მწვანეთა მოძრაობაში“ მიერ გავრცელებულ განცხადებაში ნატევამისა, რომ არარსებობს ინფორმაცია, გაიარა

პაატა კოლუაშვილი: საქართველოსნირი
გენერალი პირობების მეორე ქვეყნის მოსახლეობა
გამორჩიული საქვებით არ ეძა იქვებებოდა

თუ არა აღნიშნულმა თესლებ-
მა გამოცდა.

„ცნობილი გახდა, რომ თე-
სლების გაერცელება ხდება
დაუშვებელი მეთოდებით,
მოსახლეობას აიძულებეთ,
შეიძინონ გარკვეული რაო-
დენობის სათხმლე მასალა.
პირიდული ჯიშების

Photo by G. L. Johnson

ფართოდ გავრცელება
დაუგვევებელია როგორც
ეკონომიკური, ისე სას-
ოფლო-სამუშაოო და გა-
რამოს დაცვის თვალსაზ-
რისით.

ტის რაოდენობა გაზარხე-
ა კიდევ უმცირდეს. ეს კი
ადამიანების სიცვლილი-
ანობას კიდევ უფრო გაზ-
რდის. ამ ვითარებაში ხელი-
სუფლებამ, ჯანსაღი პროფექ-

ცნობილია, რომ პიბრიდული ჯიშები დაპირებულ „უხვ“ მოსავალს მხოლოდ პირველ წელს იძლევა, მოდევნონ წელს კი მისგან მიღებული მარცვალი სათესლე მასალად არ გამოდგება, ყინაიდან არ აქვს აღმოცენების უნარი. ამდენად, გლეხი იძულებულია, ყოველ წელს შეიძინოს სათესლე მასალა ჰიბრიდული თასლის მართვა- ბალი კომანისგან, რაც არც ისე იაფია“, — აცხადებენ „მწვანებია“.

„მწვანეთა მოძრაობის“ განცხადება ისიცავა ნათევამი, რომ ეს პროცესი ის უზრუკლური ქართული ჯოშების გადაშენებას გამოიწვევს, რომლიბიც უკეთაა შეგუებული ადგლობრივ კლიმატურ პირობებთან.

ექსპერტ პაპათა კოლუაშ-
ვილის განცხადებით, საქარ-
თველოს საკუები პროდუქტე-
ბის ბაზარზე ეკოლოგიურად
ამიტომ მთავრობამ ადგი-
ლობრივი წარმოების განვი-
თარებას ხელი უნდა მოჰკი-
დოს. საქართველოსნაირი

ეგვიპტის გაზეადვის აავათქას

ეგვიპტში, სინას ნახევარკუნძულის ჩრდილოეთ ნაწილში, უცნობმა პირებმა გაზ-სადენი ააფეთქეს. აფეთქება ისრაელის საზღვართან ახლოს მდებარე ქალაქ ელ-არიშში მოხდა. ეგვიპტის ნაციონალურმა ტე-ლევიზიამ გამოიყებაზე ადრე დასკვნა, რომ აფეთქება განახორციელეს ტეროტორიისტებ-მა, რომლებმაც ქვეყნანი არსებულ არეუ-ლობისას სარგებების. ალსანიშვილი, რომ სი-ნას ნახევარკუნძულზე გამავალი გაზადენით ბუნებრივი აირი ისრაელსაც მიეწოდება. ეგ-ვიპტში ათდღიანი ანტისახელისუფლი გა-მოსვლებისა 300-ზე მეტი ადმინისტრაციული და 5000-მდე დაიჭრა. ოპოზიცია, უკვე ორი კვირაა, მოითხოვს პრეზიდენტ პოსი მუბა-რაქის გადადგომას, რომელიც ეგვიპტეს, 30 წელია, უცვლელად მართავს.

„კანასელი ფრე“ ჩიტანა

ქართული 4 თებერვალს გამართული მასშტაბური საპროტესტო აქციის შემდეგ, ათასობით დემონსტრანტმა ღამე ტაპრირის მოედანზე იმ იმდენით გაათენა, რომ ეს დღე ჰოსნი მუბარაქის ხელისუფლებაში ყოფნის „უკანასკნელი დღე“ იქნებოდა. მაგრამ აქციის ევგიპტის ლიდერის გადადგომა არ მოპოლია. ლაშით მოედანზე პატრიოტული სიმღერები ისმოდა და ეროვნული დროშები ფრინალებდა, მაგრამ როგორც ადგილზე მომუშავე უზრნალისტები იუნებიან, აქციისას ნაწილი უკან დახევაზე ფიქრობს. ტაპრირის მოედანზე „სამორიგეოდ“ დემონსტრაციაზე მხოლოდ დციონის ჩანილი დარჩება, მასობრივი აქციები კი იქ სამსახურით და პარასკევისას გამართდება. მოედანს ეგვიპტის არმიის ქვედანაყოფები იცავენ, რათა მუბარაქის მომზრებება და მონიჩნააღმდეგებს შერის ქეთავება არ განმეორდეს.

კუვეის გარი პარაგვი ეგველასათ

უკრაინული მედია კვლავ თავგანწირობს; თავთანცნა; თუ საჲ აყრიცნა;

ლომის, დააგვითო, თუ სა გა გაუხილაობა კი ეკეც მერი ლეგილი ჩერნოვეცე, რომელიც უკრაინის დედაქალაქში 2010 წლის დეკემბრის შემდეგ აღიარვის უნახავს. გაზეთი „სეგონდნა“, რევოლუციის პარტიის წარმომადგენლებზე დაყრდნობით, ავრცელებს ინფორმაციას, რომ ჩერნოვეცე-კი ბათუმში, თავის ვილაში იმყოფება და ის საელის მოქალაქეობას ელოს. თუმცა უკრაინაში, ის-რაღოს სახლოში, აცხადებენ, რომ მათ ჩერნოვეცე-კი არავერი იციან. გმირებელის ინფორმაციით, მერის მეუღლეს, ალინა აივაზოვას გუბაურ-სა და ბაკურიანში ინვესტიციებს განხორციელებს სურს. „დიახ, ჩვენ მოვგამართა კიევიდან გააღლენიანმა ადამიანმა, რომელსაც სასტუმრო კომპლექსების აშენება უნდა“, — განუცხადეს „სეგონდნიას“ ბაკურიანის ადმინისტრაციაში.

የዕለሰብ የዕለሰብ

ჩეჩენი მეაბბოხების ლიდერმა დოკუ უმაროვმა ინტერნეტით გაფრცელებულ ვიდეომიმართვში განაცხადა, რომ ჩეჩენი მეაბბოხები მოსკოვში მორიგ სპეცოპერაციას ამზადებეკ. მიბრძანა ჩაწერილი დოკუდას სალინინს ბრიგადის ბაზზზე, სადაც უმარივო რუსეთში მორიგი დავალების სესასრულებლად გამზადილი ერთ-ერთი მოჯამების – სეიცულას გასაცილებლად ჩავიდა. „დღეს გავიარე დიდ გზა, რათა ჩვენმა ძმებმა ჩაატარონ სპეცოპერაცია რუსეთის ტერიტორიაზე, რუსეთის დედაქალაქში. ადამიანებისადმი დანძძალული არა ჩენ, არამედ ალაპის მტრის ესერზება“, – ამბობს უმარივი და რუსებს მოუწოდება, სიძულვილი, უპრეცელესად, საკუთარი ხელისუფლების მიმრით გამოხატონ და მოსთხოვონ მას კავკასიის დატოვება. ამ შემთხვევაში, ის და მისი თანამებრძოლები არასოდეს ჩავლენ რუსეთში.

«Cy-34» ՁԵՎՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴՐԱԳԱ

რუსეთში ნარმატებით დასრულდა მრავალფუნქციური საფრონო პროგრამის მიზანის მიზნების დასრულების მერყეობა, ეტაპი. რუსეთის საპარაკო ძალები მომავალი ორი წლის განმარტინებაში 32 ასეთ თვითმეტყრინავს მიიღებენ. ლიპेतკის მფრინავთა გადამზადების ცენტრში 9 „Cy-34“ უკვე მიიღო.

ՃԱՅԱԾՔԻՆԱՇԵՐԺՈՒԹՈՂՈ ԾԿ ՄԱՀԱՅՈՆԱՔՐԻ?

კომპანია „Уკրспეცექსპორტ“-მა წარმოადგინა „МТ-ლიბმშ“-ის მოდერნზებული ვარიანტი, რომელიც მის საცეცხლე ძალას მნიშვნელოვნად ზრდას. კორპუსის უკანა ნიშით ზედამონტაჟულ საბრძოლო მოლუსი, რომელიც ადგურვილია 30 მმ-იანი ქვემეზით (500 ჭურვი), 7,62 მმ-იანი ტყვიამფურქვევით (2000 ტყვია) და 30 მმ-იანი ავტომატური ყუშმბარმტყვიურცნით (87 ყუშმბარა). კოშკურის მარჯვენა მხარეს დაამგვრეთ რომ ტკისა-ნინა არამდეგონ მართვადა რაკეტა „Барбეр“ -ი. მოგრძელებული კომპანია „МТ-ლიბმშ“-ის წინა 12,5 ტონაა; ძრავის სიმძლავეზე გაზრდლივა 360 ცხენის ძალამდე; სადაცან-ტო პოტენციალი (7 მტბრძოლი) შენარჩუნებულია.

**აარიკალას
მოქავშირებაში არ მოსწოდ**

„CNS“-მა გამოაქვეყნა ნაწყვეტები „ISAF“-ის მოხსენებიდან, სადაც მოყვანილი დასაკლელი სამხედროების შეფასება იმის თაობაზე, რომ ავღანეთისა სამთავრობო ჯარებისა არც ერთ ქვედანაყოფს და-მოუკიდებლად მოქმედება არ შეუძლია. ჯარის კაცების 86%-მა წერა-ითხვა არ იცის; უნტერ-ოფიცირების ვაკანსიების 25% შევსებული არ არის. 1495 ინსტრუქტორიდან, რომლებიც სჭირდება ამ ძალების მომზადებას, 2010 წლის ორგმბერში მუშაობდა მხოლოდ 18% (275 ინსტრუქტორი).

ԱԿԱԴԵՄԻԱՆՈՅ ՑՈՒՀՈՎԵԼՈ

ପାକିସ୍ତାନିଙ୍କ ଦୀର୍ଘବୟୁଳି ଅର୍ସେନାଲ୍ ଗାରନ୍ଡମାଗଢା ଏବଂ
ଅଭ୍ୟାସାଧ 100-ଟି ମେଟ୍ରି ଦୀର୍ଘବୟୁଳି କ୍ରୋଡିନା ଆଜିବ୍, —
ଏର୍କ୍ସିପ୍ରେସ୍ "Washington Post"-ରେ ଉପରେକ୍ଷିତ ଶୈଖାସେବିତ,
ପାକିସ୍ତାନିଙ୍କ ଦିନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକିତିରେ ଦୀର୍ଘବୟୁଳି ଅର୍ସେନାଲ୍ ଗାରନ୍ଡମାଗଢା
ତାଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନା.

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ ՀՅԱՀՈՎԵՅ ՎՐԱՏԱՐԱԾԱՀՆԵՐ ՇԱԺԹԵԽՈՒ

„F“-ის ცნობით, ისრაელის საპატიო ძალები აპირებენ, მფრინავი ჰოსპიტალი შექმნინ, რაც უკიმიგბს შესაძლებლობას მისცემის, დარწილ პილოტებს ოპერაციის დრაკუაციის დროს, საავადმყოფოების მიერ განამდევ, ჩატუარონ. გამოცემის ინფორმაციით, სამხედროებს ჯერა არ გადაუწყვეტიათ, ჰოსპიტალი სატრანსპორტო თვითმმარისავის — „C-130 Hercules“-ის თუ მძიმე სატრანსპორტო ვერტმფრენის — „CH-53 Sea Stallion“-ის ბაზაზე შექმნება.

ტენკაზის ზღვა პირამიდულის ვოლფი

გასულ კვირას მსოფლიო არმიებიდან ყველაზე
მეტს ეგვიპტის არმიაზე საუბრობდნენ.
ეგვიპტეში მიმდინარე მოვლენების კვალობაზე
ბევრ ადამიანს გაუჩინდა სურვილი, გაეგო,
რას წარმოადგენენ ამ ქვეყნის შეირარაღებული
ძალები; ამ ინტერესს გარკვეული ქვეტექსტიც
ჰქონდა: რამდენად სერიოზული სამხედრო
პოტენციალი აღმოჩნდება რადიკალური ძალების
ხელთ, თუ ისინი ეგვიპტეში ხელისუფლების
სათავეში მოსვლას მოახერხებენ.

- 47 -

იან წლებში გაუქმდა, მაგრამ ეძსავერთებო საიდუმლო პროგრამის არსებობას არ გამოიტხოვენ; იმავე 2005 წლის მაიუნის მისამართზე რაციონის შემცირების გამო, 20 ათასი ჯარისკაცი და ოფიცერი აჯანყდა; მეტობონებს სამი ელიტური დივიზიი გაუსწორთა.

«CORNER SHOT» – გრაფი თუ ახორციელი რესენზი?

ცეცხლსასროლი იარაღის გამოვლენებისთანავე
გაჩნდა ერთი პრობლემა, რომელიც დღემდე
აქტუალურია: როდესაც ტყვეიბი ზუზუნებენ,
თავის ამოყოფა არავის უნდა. არადა,
დამიზნებით სროლისთვის სწორედ ამის გაკეთებაა
საჭირო. ადამიანის ბუნების შეცვლა ძალზე
რთულია, ამიტომ კონსტრუქტორები ათწლეულების
განმავლობაში იარაღის შეცვლას ცდილობდნენ.
ამ პროცესში ბევრი ორიგინალური და
პარაოპერატორი ათავსებით იმუშავდა.

ეს ისტორია, ისევე, როგორც უამრავი სხვა, პირველი მსოფლიო ომის სანგრებში დაიწყო. იმ დროის კონსტრუქტორების წინადაღები დეტალურად განსხვავდებოდა.

ნყალქვეშა ნავის პერისკოპე
მოაგონებდა, სასხლეტზე კა
თოკს აბამდნენ. შესაბამისად

ສາດ, ສັຖາລູນກຽງຮ້າດໄສ ດົກເດືອນ
ລາ, ຮົມມລາໄສ ພໍມະດູງກ, ຮົມ-
ກອນຮູບ ສະບັກໂຄງລ່າຍບໍ່, ໃສ່ ກະ-
ມານົງລ່າຍບໍ່ ການນີ້ໂຫຼ້ງຈຸດ ດັກ-
ລູງມາທີ່ ກວລາວ ດາວໂຫຼວດ
ສະບັບຕົວຢ່າງ ດັກ-
ອິນຍາ ພັນຍາກຸາ ຕາງເກົດໄສ
ໝາຍດີກາຍອ່າຍຮວດວະກຳໄດ້
ໃດສ ເມື່ອລູງເສັ້ນໄດ້ ຫຼູດໄສ
ທັງປະນາທີ່, ຮັດຕາຕົວ
„ພັກແດ້າລ ທ່ອນາທິບ“ ເມື່ອ-
ເວັດຮົດໄດ້ ເມື່ອຕົນກາລະຊົມ-
ກິລສ ກະຕາວອັນຫຼາກ ອິດເນີ-
ຂ່າຍແລ້ວ ຖ່າສູປັບແກ້ໄລ.

ଶ୍ରେଷ୍ଠମନ୍ତ୍ର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜ୍ୟ ସାହୀନ-
ପ୍ରେସ୍‌ରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାରେ
ବେଳାଗିଲ୍ଲାରୀ, ରାମ ତାଙ୍କୁଳୀ-
ତାଙ୍କ ଏଥିରେ ଆମ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ
ଦେଖାଇଲାମାରେ ଏହାର ଉପରେ

ჟერ ერთი, სროლა დამიზნებიდან ასეთი ტყვიამფურქვე-ვებიდან შეუძლებელია, თანაც ძნელია, აუხსნა ტანკისტს (დღემდე ასეა), რაში სჭირდება მის ტანკს მორიგი „ზედმეტ“ მოწყობალობა.

გერმანელებმა სხვა გზით წაგდნენ, 1943 წლებშეიარაღებაზე მიღეს ეგზოტიკური მოწყობილობა „Krummerlauf“ (გერმ. „მოღუნული ლულა“). ეს კონსტრუქცია შეიცვალდა სევერის პერისკოპის მაგალითის მიხედვით.

ვარ ბოსყობილობას და
სპეციალურ მოწყობი-

მოხა ხალციანა

დღეს ძალიან სანტერესო
მოგზაურობა გველის და
იგი ტაბაკინიდან უნდა
დავიწყოთ. ტაბაკინის ხევი
პირველია, რომელიც
შეერთებულ ყვირილასა
და ძირულას სამხრეთიდან
მიერთვის. სოფელი
ტაბაკინი ზესტაფონიდან
6 კმ-ში ინყება და
2 კილომეტრზეა გაჭიმული.

ზოგჯერ ტაბაკინში უსვთოვლიანი ზამთარი ციფის და სი-არული ორხილიან მანქანასაც კი უჩირს. მეტვენება, რომ ტა-ბაკინის „ნმიდა გიორგი“ ბო-ლოდრონიდელ აღდგენამდე გა-ლელებით მეტ ე მოგოციურ მუჭტს იძლეოდა. ჩრდილოე-თის სანახევრობ მოლიგავებუ-ლი ნავი თავისი თალედებით ძალან წააგვიდა საგურამოს ტყეში მდებარე ბზიანას დიდ ეკლესიას და უფრო მკაფიოდ მეტველებდა ისტორიული ენით. სხვათა შორის, ამ ორი ეკლესის მსგავსებაზე თავის დროზე ღვარმორისლი მეცუ-ერები გვით გაფრინდა აშვილი და ნიკო ჩუბიძიაშვილიც წერდნენ. ბზიანას ეკლესია VII-VIII საუკუნეების ძეგლია, ტაბაკი-ნი კი მინიმუმ ერთი საუკუნით დასრულია.

ტაბაკინის უძველესი კვალი
მისი კედლების ქვედა ნაწილია. თუ დაგაკვირდებით, იგი არა მარტო წყობის მკაცრი სიზუსტით, არამედ არმძაშმოვლებული დღიდ ლილობითაც გამოიჩინება. ტაძრის კედლის ზედა რეგისტრები გვანადელია. აქ ქათა მოცულობა მცირდება, აღარც კანტი აქვს შემოვლებული და აღარც წყობაა ზუსტი. აქ, ახალ წყობაში, ფლეთილი ქვაცაა გამოყენებული. იგივე ითქმის ინტერიერში აღდგენილი კამარებისა და აჯანყების მიყვანილობის შესახებ. როდის იანინგრა VI-VII საუკუნეების ეკლესია, ძნელი სათქმელია, მაგრამ იგი თავდაპირევლად X საუკუნეში აღუდგენიათ. სწორედ ამ პერიოდისა უნდა იყოს სამხრე-

გულგადისი

ნოიდა გიორგის მონასტერი ძლევისა და უუღლაწმიდისა ღმრთის მშობლისა და ვნერილებული ასხობულებულ აღვარენე მე ჩეხეტიძე ქუთათელმა გერასიძემ. ცოდვანი მისი შეუნდოს ღმერთმან. ამინ და კირიალეისონ". იქვე, მარცხენა მასარეს, ნათქვმა: „მისთა დედა-მამაზა და მისთა მიცვალებულსა შეუნდოს ღმერთმან. არინ?"

ତୀର୍ତ୍ତକାପିଳେ ତୀର୍ତ୍ତକାରୀ. ସାମନ୍ଦରାତ ଯାତ୍ରା

፲፻፭፻ ዘመን

სამხრეთიდან ტაბარს აქვს
ორი მინაშენი, რომელთა შუ-
აში უთუოდ კარიბჭე იქნებო-
და მოთავსებული.

ეკლესიას მინაშენი უნდა
ჰქონოდა ჩრდილოეთიდა-
ნაც, რადგან მთავარ დარ-
ბაზში ამ შეარეს კარია გაჭ-
რილი. ტაბრის შიდა პერანგი
ფასადების იდენტურია, რაც
იმაზე მიგვანიშებს, რომ იგი
იმთავითოვე არ იყო გათვა-
ლისწინებული მოსახატად.
მთავარი დარბაზის ასე ფარ-
თოდ და ლალად გაშლილი
შედასივოცე და განიერი
პორტალები XII-XIII საუკუ-
ნეზე მიგვანიშებს.

ԱՐԳՎԵՏՈՒՍ „ՀԵՇԱԾՎՈՒՏՈՒՍԱԾ“
ԵՆՈՒՍԱ ԱՐ ԱՐՈՒՍ, ԹԱՂՐԱՄ ԱՐԿ

ଆବଳିରେ ଏକନାମାଙ୍ଗ ଦ୍ୱୟାପିତ ଶ୍ରୋତ୍ବୀରୁ
ଫାଲାତ୍ମକ୍ୟୁଗ୍ରସତାର୍ଥ ହିନ୍ଦୁଲାଦୁର୍ଧ୍ଵର୍ଥୀ
ଦ୍ୱାରେବ୍ଜୁଲି ଥିଲାରେ ନିର୍ମାଣ କରିଲାମାତ୍ରରେ
ଶିଖି 40 ମେଟ୍ରୋର୍ଖ ମେଟ୍ରୋର୍ଖ ଶିଖିରେ
କିମ୍ବା 4 ମେଟ୍ରୋର୍ଖ ଅଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଦେଇଲେବୁବୁଦ୍ଧି ଗାମରୋବାଦେଗାରିରୀ
ମେଲ୍ଲିବୁଦ୍ଧି ଆପିଲମନ୍ଦିରିଲେବୋ-
ଶାତମାନିବୁଦ୍ଧିରେ
ରାଜୀବ କାମିନ୍ଦିରୀ କରିଲାମାତ୍ରରେ
ତାଲିଗୁରୁବାନୀରେ ଦା ଲାମାଥିରୀ, ଶା-
କ୍ଷାରତକ୍ଷେତ୍ରମନୀ ଅମ୍ବକ୍ଷେତ୍ରରେବୁଦ୍ଧି
ଲାଲ ପ୍ରକାଶନୀରେ ତାନାବଥିରେ

აქაურები მას „თამარის ხიდ-ად“ მოიხსენიებენ.
შუასაუკუნეებში ჭალატყე
ქალაქი ყოფილა და აღმოსავ-
ლეთ საქართველოსაკენ მიმა-
ვალი გზაზე ცნორედ აქ გადი-
ოდა. 1646 წელს იგი ოდაშის

მთავარს ლევან II დადიანს და-
ურბევია, შემდეგ — 1703

უმშვენიერესი, მარტივი, თა-
ვისუფალი ტიპის ჯვარგუმბა-
თოვანი ტაძარი.

გულბადინიდან მდინარე
ბუჯს უნდა ავუყვეთ, რომლის
ხეობაში სოფელ ტყლაპივაკე-
დან შეიძლება შესვლა. აქე-
დან, სახელდობრ კი ლუტიძე-
ების უბინდან ბუჯის ციხემდე
კილომეტრი თუ იქნება.

ციხე-სიმაგრის გალავნის ფრაგმენტები, კორტოხიდან რომ არის დაგორებული, 1832 წლის აჯანყების ერთი სამწუ- ხაობა აკორდია. იმის შემთხვევაში, რომ ქართველი შეეტმულები ბუზის ციხეში არ გამაგრებუ- ლიყვნენ, მეფის რუსეთისა არ- მის ერთ-ერთმა საარტილე- რიონ დანაყოფმა ზარბაზნები დაუშინა და ციტადელი მიწას- თან გაასწორა. მაგრამ ამ სა- დამსჯელო ოპერაციას სხვა, უფრო სავალალო, შედეგი მოჰყვა — სანახევროდ დაინ- გრა ის უნიკალური ტაძარი და მონასტერი, რომელსაც ეს გა- ლავნი იცავდა. მონასტრის მთავარი ნაგებობა, საკმაოდ მოზრდილი ორნავიანი ეკვე- სია, ქართული სამთო ხუ- როთმოძღვრების ერთ-ერთი ბრწყინვალე ნიმუშია. ორი მდინარის ბუჯისა და მაძა- რულას ხერთვისში, კლდეზე, აღმართული ტაძარი სამხრე- თის ნავით ედჯინება ძალიან

მტკიცებდ ამოყვანილ ბაქანს,
ნავი სიგანეში მხოლოდ 275
სმ-ია. იგი სამთალედით უკავ-
შირდება მთავარ დარბაზს.
ეს უკანასკნელი სიგრძეში
დაახლოებით 8,5 მეტრია, სა-
გაეში — 4,75 მ. აფსიდში
გაჭრილია 1 სარკმლი და
ამოკეთოლია საქმაოდ მაღა-
ლი 2 ნიში. მთავარი დარბაზი
ნათდება 4 სარკმლით და 2
სამერცხულით, რომელებიც
გარედან გრეხილი სამკაუ-
ლითაა გაფორმებული.

ტაძრის ზემოსწრაფი სივრცე, იმპოსტები, კონქის ფაქტურა, სამხრეთ ნავის გაფორმება, ქავათა წყობა და სხვა ნიშნები ძალიან მოგვაგონებს სამცხე-ჯავახეთის ორნავიან ბაზილიკებს. ბუჯის ეკლესიას მთავარი შესასვლელი დასავლეთიდან აქვს. იგი შეგნიდან თაღოვანია, გარედან კი არქიტრაგული. აღფრთოვანებას იწვევს არქიტრავის მოცულობა: სიგრძეში 3 მ. და 70 სმ, სიმაღლეში 1 მ და 10 სმ. ამ მონაცემებით იგი ფურასა და საღამოს ტიპის ტაძრებს მოგვაგონებს. პირდაპირ გასააღმდინარია, როგორ მოხერხდა ამხელა ბალავრის ატანა კლდეზე...

მეორე შესასვლელი ტაძარს ჩრდილოეთიდან პერინა, საიდანაც საყდრისა და გალავნის საერთო კარიბჭეც არის. სადღაც აქვე უნდა ყოფილიყო მდინარეზე ჩასასვლელი გვირაბი.

ყველა მონაცემით ბუჯის
ეკლესია IX-X საუკუნეთა სა-
ხეშუცვლელი ძეგლია და მი-
სი მსგავსი მარგვებოში არ მო-
იპოვება. იგი სასწრაფო ყუ-
რადობას მოითხოვს.

გალა ქოქიაშვილი

ვასილ ვოლოდიმერ ლე გოსტი «კავკაციური რაი»

XIX საუკუნეში საქართველოს მძიმე ჭრილობების
მოშუშების, დაფიქრებისა და ძალების
მოკრების უამი დაუდგა. დაიწყო დაკარგული
ტერიტორიების შემოერთებისა და ქვეყნის
გაერთიანების ხანა. დიდ სახელმწიფოთა
ინტერესების შეჯახებამ ხელი შეუწყო
აღნიშნული პროცესის წარმატებით
განხორციელებას. ამ მხრივ, მეტად
მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო რუსეთსა და
თურქეთს შორის მრავალი წლის განმავლობაში
წარმოებული ომები ქართველი ოფიცრებისა
და ჯარისკაცების აქტიური მონაწილეობით.

ვასილ პოტოს (1836-1911 წ.წ.) ხუთტომეული „კავკასიის ომი“ უშუალოდ ეხება მეცხრა-მეტე საუკუნეში საქართვე-ლოს გარშემო მიმდინარე მოვ-ლენებს. „საქართველო და მსოფლიოში“ უკვე შემოგთავა-ზათ ამ ნაშრომის ერთი ნაწი-ლი, სადაც მოთხრობილია სამცხე-ჯავახეთის დასაპრუ-ნებლად წარმოებული სამხედ-რო ოპერაციების შესახებ.

ამჯერად გთავაზობთ და-სავლეთ საქართველოში გან-ვითარებული მოვლენების აღ-ნერას, კერძოდ, გურიისა და აჭარის შემორტების მიზნით დაწყებულ შეტევას, რომელ-შიც რუსებთან ერთად აქტიუ-რად მონაწილეობდნენ ქართ-ველი მებრძოლებიც.

საგულისხმოა, რომ ავ-ტორი ზედმიულენით იც-მობს ძართულ ყოფას და მის ისტორიას, იგი ადამი-ადგებას ვერ გალავს ძართ-ველთა შეუკომინებლისა და სიგამაბის გამო. იმერლე-ბი, გურულები და მეგრუ-ლები, როგორც ვ. კოტო შეიცნავს, ნარმალდგე-ნეო ერთ ხალხს, რომელ-

თაც საერთო ჰქონდათ
ენა, რომელია და რეს-რეუ-
ლებანი. აქვე ისტორიკოსი
გულისტყავილით მიუთითებს
იმუამად გავრცელებული მავ-
ნე მიღრეკილების შესახებ და
დასძენს: „მათი ყოფის შინა-
არსა ერთი რაზ წარმადგენ-
და — გამომდებული ბრძოლა
მეზობელ სამორისმოებს
შორის, რისი საბაბიც პირი
ანგარიშები, ინტრიგები და
დაუსრულებელი საგარეულო
უთანხმებებანი იყო. წარა-
მარა იკვლებოდნენ მოკავში-
რები: ხან იმერეთის მეფე
გურიილებთან ერთად ებრ-
ძოდა სამეგრელოს დადია-
ნებს, ხან მეგრელებთან ერ-
თად იმერეთი — გურულებს.

არც თუ იშვიათად ომში
აფხაზეთის მფლობელიც
ერთვებოთდა „... (ცხადია,
ასეთ ვითარებაში ძალზე
უერთდებოდა ქვეყნის განვი-
თარება, უფრო მეტიც: პერ-
მანერიტული შინააშლილობა
დამტკველად მოქმედებდა
ქართულ სახელმწიფოს გა-
ერთიანების პროცესზე).

წარმოდგენილ მასალაში
ვრცლად არის აღნერილი
აღმოსავლეთ საქოროველო-
ში მიმდინარე ბრძოლებიც,
გადმოცემულია მეზობელი
ქვეყნების სამხედრო-პოლი-
ტიკური ინტერესების მკა-
ფიო ანალიზი, რაც უთუოდ
დააინტერესებს ჩვენს მკი-
თხველს.

მოქავენის და გზის რიცხვული მასალები

დიდებით მოსილი პასკევი-
ჩის არმია, აიღო არა ყარსი და
ახალციხე, ჩექორობდა ახალ-
ახალი წარმატებების მოპო-
ვებას. მას არ ცინდნა არც
დრო არც საშუალება, თა-
ვისი მარჯვენა ფლანგისთვის
მიეხედა, რომელიც თავდა-
სასხმელად კარგი სამიზნე
იყო მთიელებისთვის, რომ-
ლებსაც აჭარელთა, ლეპთა
და ქობულეთელთა მებრძო-
ლი ტომები წარმოადგენდ-
ნენ. ამდენად, მათი უყვა-
რადღებოდნ და კოვება არ შე-
იძლებოთა, ამასთან, ისინი
ესაზღვრებოდნენ სამეგრე-
ლოს, გურიასა და იმერეთს,
რომლებიც თურქთა შემოსე-
ვისგან უნდა დაეცვა რუსეთის
მოქმედ არმიას და ამით დაე-
ნახებონა რუსეთან ასალშე-
ერთებული ხალხსთხის, რომ
მისი დიდი ძალასთვების ქვეშ
ადგიონდორივი მტკრები საშიშ-
ნი არ არია. ამ მიზნით, ჯერ
კიდევ კამპანიის დასაზყისში,
რაობის ველზე ჩამოყალიბდა
პატარა რაზმი გენერალ გესის
მეთაურობით. მისი დანიშნუ-
ლება, თუ არ ჩავთვლით ფოთ-
ზე აუცილებელ ლაშქრობას,
თურქებისგან თავდაცვა იყო,
მაგრამ მას უფრო მეტად შე-
ტაკებები უზდებოდა მებრძო-
ლებთან, რომლებიც ჯერაც
იყვნენ ქრისტიან თავადაზნა-
ურებს შორის.

ბი, მეგრელები და გურულები (სხვათა ძორის, ზოგიერთი მეცნიერის აზრით, მეგრელები ლაზების შთამომავალნი არიან, გურულები ერთა ელებისგან წარმოდგებან). იდეს-დაც მათ შექმნება სამი ავტონომიური პოლიტიკური ერთეული, რომელიც, მოუხდევად ძლიერი მეზობლებასა, დამოუკიდებელი იყვნენ.

ამ მხარის ბუნება, თავისი სილამაზით, დამატყვევებულია. შორს, ჰორიზონტული, თეთრად მინანს კავკასიის ყანულოვანი მიწა მეტვრალება, სამ-სამი მილითი ნამომაზრული ხვამლის კლდოვანი და ნალვლიანი მთა, რომელსაც იძერლები ისეთივე გადმოცემას უკავშირებენ, როგორსაც მთიელები — იალბუზს: ამ მთაზე ძერა ანამებდა პრომეთეს, აქევნოებ ჩაუშვა ღუზა, ვიდრე არატათიან მივიღოდა. ეს გიგანტური მისამართი უკვე გაყვლების მორჩანს. ბას ძველად „დამხმარე მთას“ უწოდებდნენ, რადგან ძველ დროში თურქების ტყვეობიდან გაქცეული იმერლები, ყოველთვის ამ მთით ახდენდნენ თრიენტაციას, მისეუნ მოემართებოდნენ, რადგან დარწმუნებული იყვნენ, რომ ეს გზა მათ სამშობლოში მიიყვანდნენ. ამ მთის მნევრავაზე ზანგრევები მოჩანს, რომელსაც აეკურები თამარ დედოფლის დროინდობულის მიჩნევას.

თურქეთის გავლენით,
ესროლი ტანსაცხალი
შეიცვალა ასაკის
ნახევრად-
ფართასტიკური,
ნახევრადთურქული,
და თანდაპ,
ნახევრადგარენალი
კოსტიუმით.

ଗୋଟିଏଣ୍ଡି (ରିକାର୍ଡ ରିମ୍ସନ୍‌ଶିଳ),
ପିଲାରେଣ୍ଡି (ପର୍ଫାର୍ମ ରିମ୍ସନ୍‌ଶିଳ), ପାର-
୩ଲ୍‌ପିଲି) ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱଣ୍ଡି (ରିବର୍‌ଶିଳ)।

ରୁଜ୍‌ସି ଏତନ୍ତରୁକ୍ତାଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନାତିଥି
1810-ରୀବାନ୍ତି ଲେଖିଥିଲା।

ეს რაზმი საპრძლო მამა-
ცობით არ გამოირჩევდა,
მაგრამ მისი საქმიანობის შე-
დეგების მიხედვით მუდროდ
უკავშირდება რიონის სპირა-
მხარისა სტორიას. ამიტომ
მოით, ზოგადად გადავვა-
ლოთ თვალი რიონის სპირა-
ძევყნის ნაწალულს — მის აყ-
ვავებულ ბუნებას, მის მცხო-
ვრებთა ყოფა-ცხოვრებასა
და ნეს-ჩვეულებებს.

ତାମାର ରୂପରୂପିଲି ଦ୍ରାମନ-
ଭେଣାଫ ମିଳିନ୍ଦେଶ୍ୱର ।
ମେହାର୍ଜ ମଧ୍ୟିଦାରିନା ମରାଙ୍ଗାଲୁ-
ଗାରି ମୁକ୍ତିବାର୍ଯ୍ୟଦୀତ । ଏ ମନ୍ତ୍ରିର ଗା-
ଞ୍ଚାତ୍ରେଖିଲି ଉପିଲି — ଶାତ୍ରେଖିଲିସ
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରାବଳୀ ଗାଢାମଥରିନ ବୈଲ୍ଲ-
ଦି ଶେର୍ପ୍‌କାର୍ଯ୍ୟକାରୀମାଠି ଉପରେ ବାସନ୍ତିର
ମିଳାଙ୍ଗ ବେଦପା, ମିଳିତରା ମରା-
ଙ୍ଗାଲନାରିନ ପ୍ରାପାଲିକାରୀ ।
ମିଳିତରା ମିଳିତା, ରାମ ଗେ
ମେହାର୍ଜ ମତିନାନି, ତେବେ ନେତ୍ରିତା-
ନୀର ଦ୍ଵା ଅରାଜାନିନ୍ଦାଲି । ଗାନ୍ଧି-
ପ୍ରୟୁକ୍ତର୍ଯ୍ୟଦୀତ ଏହି, ସାଧାରି ମଧ୍ୟିନା-
ର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦ୍ଵାରା ଉପରିତରିପା, ଫାନ୍ଦ-
ଦେଶିବା । ଦେଶିକାରି ସାନାକିରଣ

როინის მარცხენა მხარეს, სამეცნიელოში მდებარეობს ტბა პალიასტომი, რომლის ნარმობორაზეც არაერთი ლეგენდა არსებობს. ერთ-ერთი სოფელისას და გომინის ბაბუურ აბაგვას ჰყავს. მასში ნათევამია, რომ ღმერთმა თავისი გულისწყობა თავს დაატეხა დამნაშავე ქალებს, რომელიც ამ ტბის ადგილას მდებარეობდა, და დატბორია იგი. სხვა გადმოცემით, ამ ტბის ადგილას ცხოვრობდა რორორი მეტატენე. რიონი მაშინ ახორციელა კალაპოტიდან მოშორებით მიედინებოდა და იქმდებოდა მანძილის გავლას ას სამფლობელოდან სამ საათი სჭირდებოდა. მიუხედავად ამისა, ცივსის სხლიანი ბატონი ყოველდღიურად გზავნიდა თავის ხალხს მდინარეში დღინით ჩასაცილებლად და, გინო თბილ გინინს მოუტანდა უკან, სიკვდილით სჯიდა. ასე მან ძალაან ბევრ ადამიანს მოუსწრავა სი-

ისიც დასაჯა. ერთ მშვენიერ დილას ბატონი თავის სოფელ-თან ერთად მიწაც თან ჩაიტანა და იმ ადგილას ტბა გაჩნდა. ეს გარე შეკრცემა სინაძღვილეს უფრო შეეცვერება, რადგან აბ-ლაც კა მეთვეზებული ტბაში პო-ულობებს ფიცრებს, ნისქვილის ნანილებს, რაც ლაპარაკობს იმაზე, რომ აქ, მრითლაც, ყო-ფილა მოსახლეობა ძველ დრო-ში ზოგა მეთვეზე იმასაც ამტ-კიცებდა, რომ ტბის მღვრიე წყალში, ფსეკრზე ძენბობის კედლებიც დაუნიხავთ.

ასევა თუ ისე, ლეგენდა აქა-
ურთა წეს-ჩევულებების ა ან-
რეკონსტუქცია. იყო დასტური იმ-
სა, რომ ამ ბაზრულში ჩადა-
ლობრივი და ამორტიფიციუ-
ლება არსებობდა ძლიერ-
ითა და უგრძალო მცხოვ-
რებით შორის. კარგია, რომ
მიწაზ ჩაყლაპა მოძალადე ბა-
ტონი, მაგრამ მან ხომ თან ჩა-
იყოლა მთელი სოფელიც. ეს
მკაცრი სასჯეობის დრო ასევე
მისი შთამომავლებისათვის-
საც, რომლებმაც ვერაცვერი
მიიღეს მეტვიდირებით.

იმერლები, გურულები და
მეგრელები ნაწმოადგნენ
ერთ ხალხს, რომელთაც საერ-
თო ჰქონდათ ენა, რწმენა და
წეს-ჩევულებები. მათ მოა-
ხერხეს ცეკვირი რამის შენარჩუ-
ნება, მაგრამ მათ ხასიათში
უკვე შეიმჩნეოდა ცბიერებისა
და ურნებულების მომენტებიც
(ქართველებისგან განსხვავე-
ბით, რომლებიც უშუალობი-
თა და პირდაპირი გამო-
ირჩეოდნენ). ეს იყო თურქეთის
გავლენის კვალი, რომელიც
განსაკუთრებულად ურიასა
და ეტყო, სადაც ქართული ტან-
საცმელი შეიცვალა რალაც ნა-
ხევრადფანტასტიკური, ნა-
ხევრადფურქული, და თუნ-
დაც, ნახევრადტერნული კო-
სტიუმით, რომელიც მოხერ-
ხებული იყო მთაში ხელჩარ-

ବାଧରୂପରେଣ୍ଟାରୀ

89 - ეჭანობი

ეს ოცნება ნელ-ნელა რეალობას ემსგავსება. ასეთი გიგანტური სათბურები მაღე შეიძლება მსოფლიოს უდაბნოებში გაჩნდეს. მისი მთავარი ფუნქცია წყლისა და საკვების ნარმოება და ენერგიის გამომუშავება იქნება.

საპარის ტყის პროექტის
მთავარი მიზანი უდაბნოებში
გიგანტური ოაზისების შექმ-
ნაა. ამ პროექტის მესვეურებ-
სა და ნორვეგიის მთავრობას
შორის შედგა შეთანხმება და
ნორვეგიის მთავრობამ მსგ-
ავსი სათბურების მშენებლო-
ბის დაფინანსება ტკიროთა.
პირველი აზაზისის მშენებლო-
ბა ორდანიაში, აქაბაში, წი-
თელ ზღვასთონ ახლოს, 2012
წელს დაიწყება. იდეის ავ-
ტორთა და დამფუნძანსებელ-
თა ვარაუდით, იგი 200 ათას

კვადრატულ მეტრზე იქნება
გადაშლილი.

დედამიწიზე უხვადა მზის
ენერგია, ზღვის წყალი, ნახ-
შირბადის დიოქსიდი და მო-
შიშვლებული მინა უდაბნოე-
ბის სახით, რატომ არ უნდა
გამოვიყენოთ ეს რესურსები
ჭავიანურად და სასარგებ-
ლოობა — ამბობს ჯოაკინ ჰა-
უგი, საპარის ტყეების პროექ-
ტის მთავარი აღმასრულებე-
ლი მენეჯერი.

თუ ყველაფერი გეგმის მი-
ხედით წავიდა, სათბური

კვადრატულ მეტრზე იქნება
გადაშლილი.

დედამინაზე უხვადაა მზის
ენერგია, ზღვის წყალი, ნახ-
შიპრაბანის დოკსიდი და მო-
შიშვლებული მიწა უდაბნოე-
ბის სახით, რატომ ც უნდა
გამოყენოთ სს ერთსრები
ჭკვიანურად და სასარგებ-
ლოდ? — ამბობს ჯოაკინ ჰა-
უგი, საპარის ტყეების პროექ-
ტის მთავარი აღმასრულებე-
ლი მწინავერი.

თუ ყველაფერი გეგმის მი-

ნაროქექნის ორთქლის ნაკადს, რომელიც დაატრიალებს ტურპინას, ტურპინა კი გამოიმუშავებს ელექტროენერგიას. საბოლოოდ ამ ელექტროენერგიის ნაწილი

კუენება. ამ წყალს ასევე გამო-
იყენებენ სავარგულების მო-
აარწყავად.

საბოლოოდ, ისევ მზის ენერგიით მოხდება წყლის აორნაქლება და უკვე ნარმოიქმნება მტკნარი, დასალევად კამოსადეგი წყალი.

1974 წელს ჩინეთის ქალაქ ლინგტონგთან ახლოს გლეხები ჭას იღებდნენ, მოულოდნელად ნერაქვი ცხენისა და ადამიანის ფიგურებს მოხვდა. ამ შემთხვევითი აღმოჩენის წყალობით, დედამინას ტერაკოტის ათასობით ჯარისკაცი „მოევლინა“. ჯარს, რომელიც ჩინეთის დიდი კედლის მშენებლობის ინიციატორის, იმპერატორ ციინ ში ხუანძის სამარხთან იყო აღმოჩენილი, მასთან ერთად სიკვდილის სამეფოშიც უნდა „ებრძოლა“.

ჩევნს წელთ აღრიცხვამდე III საუკუნის შუა წლებში, ცინის სამეფო საკმაოდ დიდტერიტორიას მოიცავდა. ინ ჩევნი (შემდგომში ცინ ში ხუანძად წოდებული) ტახტზე 13 წლისა ავიდა. ახალგაზრდა მმართველმა თანადათან სხვა სამეფოები (ჩუაოს, იანის, ძეის და სხვ.) შემოიერთა და ჩევნს წელთ აღრიცხვამდე დაახლოებით 221 წელს (ცინის სამეფომ ქეყნების გაერთიანებისთვის) ჩარმოებული ხანგრძლივი ბრძოლა წარმატებით დაასრულა. ინ ჩევნი კი ამ გაერთიანებული იმპერიის პირველი იმპერატორი გახდა და მისი ბრძანებით მისთვის შუხუანი, ანუ პირველი უმაღლესი იმპერატორი უნდა ეწოდებინათ. ახალი იმპერატორის ძალაუფლების ქვეშ გაერთიანდა ადმინისტრაციული, აღმასრულებელი და უმაღლესი სასამართლო ხელისუფლება. ჩევნს წელთ აღრიცხვამდე 210 წელს ში ხუანძად რიცხვობის სსოვნაში იგი იმდიდლეორმატორად დარჩა, რომელმაც დაქუცმაცებული ჩინეთი თუმცა სუსტად დაცულ, მაგრამ გაერთიანებულ სამეფოდ აცცია.

პირველი იმპერატორის მავზოლეუმს 37 წელი 700 ათასი მონა, ჯარისკაცი და გლეხი აშენებდა.

სამარხი კომპლექსი სასახლის მსგავსად იყო აშენებული და მოიცავდა აკლდამას, სადაც იმპერატორი განისვევდება, და ას დამხმარი ნაგებობას, გამაზოგნებელია მთავარი დარბაზის ინტერიერი. იატაკი, დედამინის რელიეფის მსგავსად, მთებით, ხეობებით, მდინარეებითა და ტბებითა მოხატული, ჭერი კი ცის კამარის სიმბოლოა და ძვირფასი ქვებისგან გაცემებული ვარსკვლავებითა მოჭედილი. აკლდამაში, იმპერატორთან ერთად, სხვადასხვა რანგის ჩინოვნიკების გარდა,

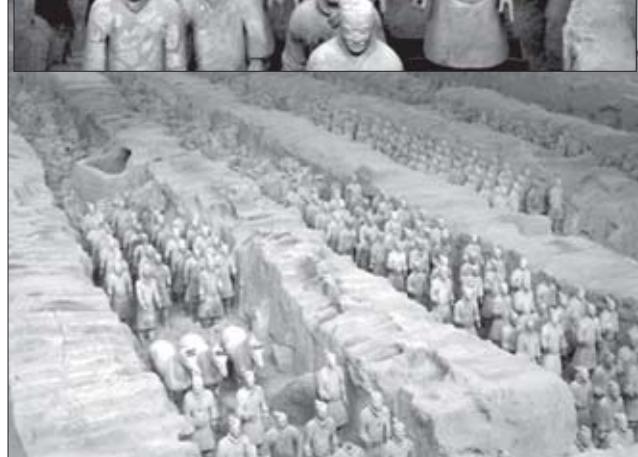
ტერაქტოზის არანგ

მრავალი მსახური, მონა, იმ-
ჰერატორის ხასა და, ასევე,
ათასობითი იმ მშენებლის ნეშ-
ტი განისცვენებს, რომელთაც
იმპერატორის აკლდამის საი-
დუმლო კარისკენ მიმავალი
გზა იცოდნენ. იმპერატორის
განსასვენებელი ადგილი კი
ყოველთვის საიდუმლოს
ნარმოადგენდა, რადგან მას-
ში აურაცხელი სიმდიდრე და
ხელოვნების სხვადასხვა ნი-
შეში ინხებოდა. ცინების მი-
ნისქვეშა სამეფოში შედწევა
არცთუ ადგილი აღმოჩნდა და
სამაისოდ არცოლოვებს დი-
დი შრომა დასჭირდათ, რად-
გან აკლდამასთან მისასვლე-
ლი სასიკედილო ხაფუანგებით
იყო დაცული. მაგზოლეუმის
მთავარი დარბაზი, ეშაპის
ქონისგან დამზადებული
ათასობით ჩირალდნით იყო
განათებული.

ცინ ში ხუანძის გულწრფე-
ლად სჯეროდა, რომ თავისი
იმპერიის მართვას საიქიოდა-
ნაც შეძლებდა, რისთვისაც
ჯარი აუცილებელი იყო. სწო-
რედ ამ მზნით, მან თან ათა-
სობრივ ჯარისკაცი „ნაიყვანა“
და სჯეროდა, რომ საჭიროე-
ბის დროს მათში იმპერიის
ჯარისკაცების სული ჩასახლ-
დებოდა. არქეოლოგებმა მი-
ნისქვემა დარბაზებში 8 ათა-
სი შეიომარი აღმოაჩნიეს. თი-
თოეული ქვეითი ჯარისკაცის
სიმაღლე 1,75 მეტრიდან 1,85
მეტრამდეა, იუნიცერთა სი-
ლოლე კი მათ ჩინსა და რანგს
შეესაბამება. თიხისგან შექმ-
ნილი ჯარისკაცები სახით
აღმოსავლეთისკენ დგანან. ზოგიერთ მათგანს სამხედრო
მუნდირი აცვია, ზოგიერთს
კი — ტუნიკა, რომელზეც ქა-
მარი აჭართ შემორტყმული.

ის დარბაზი, სადაც მეომ-
რები იმყოფებან, ტურისტე-
ბასთვის ღიაა. აქვე ნებისმა-
რ მსურველს შეუძლია გათხ-
რებას მიმდინარეობის ჩანა-
წერების ნახვაც. დროის მიუ-
ღედავად, ხმლების პირი ახ-
ლაც ისეთი ბასრია, რომ ხე-
ლის შეხება სარისკოა.

მსოფლიოში 10 უძიდესი ატრაქციონი

მსოფლიოში ათ ყველაზე დიდ, ყველაზე ექსტრემული, ყველაზე საშიშ და ამავე დროს ყველაზე საინტერესო ატრაქციონს ერთი საერთო დახასიათება მიესადაგება — ყვირილით, კივილითა და ჰაერში ატყორცნილი ხელებით წარმოუდგენელი სისწრაფით ეშვებით დაბლა უდიდესი სიმაღლებიდან და თქენი სიცოცხლე ხისა თუ ფოლადის დამჭერებისთვისამ მინდობილი. ასეთი ატრაქციონის შემთხვევაში, მთავარი სიმაღლეა. რაც უფრო მაღალია ის, მთი მეტია ადრენალინი და მით უფრო მეტ ხანს გრძელდება ვარდნა.

მარვე ადგილი — Fujiyama

სიმაღლე — 79 მეტრი, იაპონია.

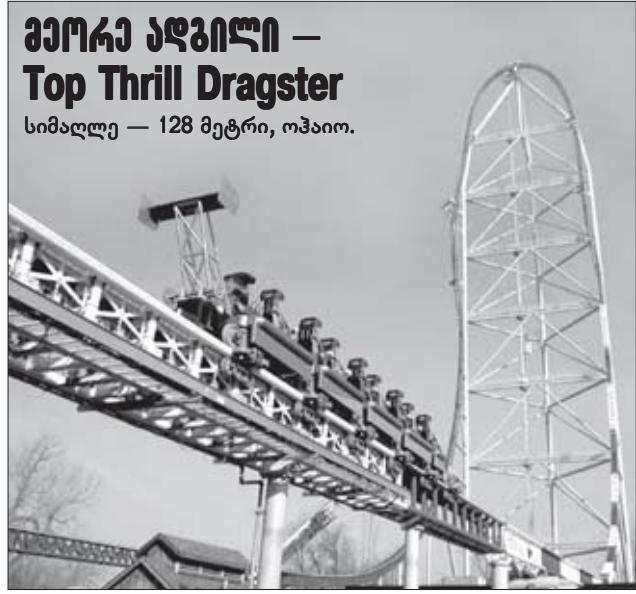
ფუჯიიამა საკმაოდ ძველი ატრაქციონია. იაპონელებმა ის ჯერ კიდევ 1996 წელს ააშენეს. მაგრამ, ამის მიუხედავად, კლასიკური ფოლადის ლანდნაგებისა და ვაგონების საწინააღმდეგო ამ დრომდეც არავის არაფერი აქვს. წარმოუდგენელი ვარდნა, სიჩქარე და თითქოს დაუსრულებელი გზა ფინიშამდე — ეს მისი უპირატესობებია. მაქსიმალური სიჩქარე 131 კმ/სთ-საღწევსადა გაცილებებით სწრაფია წინა ატრაქციონთან შედარებით, რომელიც იმავე პარკშია განთავსებული.

მართა ადგილი — Steel Dragon 2000

სიმაღლე — 97 მეტრი, იაპონია.

მას ფოლადის დროკონი იმის გამო შეარქვეს, რომ დრაკონის კუდის ფორმა აქვს. სხვა ყველაფერზე კი ციფრები მეტყველებს: სიჩქარე — 153 კმ/სთ, სრული სიგრძე — 2,5 კილომეტრი.

მართა ადგილი — Top Thrill Dragster

სიმაღლე — 128 მეტრი, ოჰაიო.

მართა ადგილი — Titan

სიმაღლე — 75 მეტრი, ტეხასი.

სახელიც კი მიუთითებს მის სიდიდეზე და, მიუხედავად იმისა, რომ სიაში მხოლოდ მეათე ადგილი დაიკავა, ამ სახელს ნამდვილად ამართლებს. მანძილი ტიტანის უმდლესი წერტილიდან ვარდნისას უფრო დადია, ვიდრე ასვლისას. ასვლისას 75 მეტრს გაივლით, ხოლო ვარდნისას — 79-ს. ვარდნას ამძაფრებს ისიც, რომ საბოლოოდ გვირაბში ეშვებით. ამ ატრაქციონით დაშვებისას წამებში ავითარებთ 136 კმ/სთ-ზე მეტ სიჩქარეს.

მართა ადგილი — Thunder Dolphin

სიმაღლე — 80 მეტრი, იაპონია.

თვალის ერთი შეველებისას არც ისე შთამბეჭდავი ჩას. მოსი სახელიც — მქუხარე დელფინი — სტუმრებს არ აშენებს. სამაგიროდ, ვარდნის სიჩქარე 129 კმ/სთ-ზე მეტია. მაქსიმალური ვარდნისას ლიანდაგის დახრილობა 80 გრადუსს უტოლდება. ის, რაც ამ ატრაქციონს უნიკალურად აქცევს, არის გზა, რომელიც უნდა გააროს. ეს გზა იმდენად მრავალფეროვანია, რომ შენობებში გამავალ გვირაბებსაც კი მოიცავს და საერთო სცენარს ბევრად ამძაფრებს.

მართა ადგილი — Tower of Terror

სიმაღლე — 115 მეტრი, ავსტრალია.

ყველაფერი მშვიდობიანად ინტენსიული ჰედაპირზე, მაგრამ ამ ნეტარებას 160 კმ/სთ სიჩქარით 90-გრადუსიან ციცაბოზე ასვლა მოჰყვება. როდესაც უმაღლესი წერტილს მიაღწეს, სკამი თითქოს ჰაერში წყდება და უკანვე ეშვება. ეს ყოველივე დახლოებით 30 წამში დამთავრდება, განცილები ემოციები კი ამ ატრაქციონის სტუმრებს არასდროს აკინძიდებათ.

მართა ადგილი — Eejanaika

სიმაღლე — 76 მეტრი, იაპონია.

მას ყველაზე ველური ატრაქციონის შეხედულება აქვს. უბრალოდ თავდაყირა კი არ დაგეიძებთ და გაგაქანებთ, არამედ იმ სამასაც დაატრიალებს, რომელიც ერთადერთ მყარნერტილად გეგულებათ. ეს ატრაქციონი გინესის რეკორდს მენია, რაც სწორედ სკამების ექსტრემალური ბრუნვისა და განლაგებისთვის დაიმსახურა.

მართა ადგილი — Millennium Force

სიმაღლე — 94 მეტრი, იაპონია.

ერთ-ერთი ყველაზე შთამბეჭდავი ატრაქციონია მოელ მსოფლიოში. ის 2000 წელს გაიხსნა და მას შემდეგ, უამრავი სხვა პრიზის მოპოვების გარდა, თითო მსოფლიო რეკორდი მოხსნა, მსოფლიოს დღევანდელი საოცრებების პირველი ადგილი და ოქრის წინდება კი ნ-ჯერ მოიპოვა. პირველი, რაც დაუგინებარ შთამბეჭდილებას ახდენს, ფრიალო კლდესავით აღმართული კონსტრუქციაა. ატრაქციონის სტუმრები ამ კლდიდან 150 კმ/სთ სიჩქარით ეშვებიან.

მართა ადგილი — Superman: The Escape

სიმაღლე — 126 მეტრი, კალიფორნია.

მართა ადგილი — Kingda Ka

სიმაღლე — 139 მეტრი, ნიუ ჯერსი.

